

ଶୁଭ

ନିବନ୍ଧ

୨୦୦୯

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៥០៦/០១១

យើង

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា រមេរាជ្ជរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជ្ជបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់និងនេសាទ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់និងនេសាទ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីផលជល ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០០៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី ៤ នីតិកាលទី ៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាពុំមានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើអត្ថបទច្បាប់នេះស្របតាមមាត្រា១១៣ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅនេះ :

ជំពូកទី ១

បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងធានានូវការគ្រប់គ្រងជលផល និងធនធានជលផល ជំរុញ កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍វារីវប្បកម្ម ផលិតកម្ម និងការកែច្នៃ លើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅរបស់ពលរដ្ឋ ប្តូរសហគមន៍មូលដ្ឋាន ដើម្បីផលប្រយោជន៍សង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងបរិស្ថាន រួមទាំងការ អភិរក្សជីវចម្រុះផង ទាំងមរតកវប្បធម៌ធម្មជាតិផង ប្រកបដោយនិរន្តរភាពនៅក្នុងព្រះរា- ជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ២.-

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តលើជលផលទាំងអស់ ទាំងប្រភេទជលផលដែល កើតឡើងដោយធម្មជាតិ ទាំងជលផលកែច្នៃ និងទាំងវារីវប្បកម្ម ។

រដ្ឋនានាសិទ្ធិប្រើប្រាស់ធនធានជលផលជាប្រពៃណីរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋានក្រោម បទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ ច្បាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ។

មាត្រា ៣.-

ការគ្រប់គ្រងជលផល ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ចទូទៅនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ការគ្រប់គ្រងព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងវដ្តជីវិតនៃធនធានជល- ផល ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមវិសាលភាពនៃច្បាប់នេះ ។

រដ្ឋផ្តល់សិទ្ធិគ្រប់គ្រងតំបន់ការពារធម្មជាតិដល់ក្រសួងបរិស្ថាន ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិទាំង ឡាយនៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត និងការកំណត់តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការ ការបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងទៀត ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានសិទ្ធិសហការធ្វើសកម្មភាពរៀបចំការ អនុវត្តច្បាប់ចំពោះរាប់បមលើសជលផលដែលកើតមាននៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ

ក្រោមការសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងបរិស្ថានស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងជំពូក
ទី ១៤ នៃច្បាប់នេះ ។ សកម្មភាពនេះនឹងមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ដែនសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងរបស់
ក្រសួងបរិស្ថានដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធាន
ធម្មជាតិឡើយ ។

មាត្រា ៤.-

ធនធានជលផលមានសីរាង្គទឹកសាប និងសមុទ្រ ជាសត្វ និងរុក្ខជាតិ មានជីវិត ឬ
គ្មានជីវិត ជាអាទិ៍ មច្ឆជាតិ សិប្បីសត្វ ថលជលិកសត្វ បាណកសត្វ ឧរង្គសត្វ ថនិកសត្វ សត្វ
ឥតឆ្អឹងកងផ្សេងទៀតដែលបង្កកំណើតនៅក្នុងទឹក ឬក្នុង សារាយ ស្មៅសមុទ្រ ផ្កាថ្ម ព្រៃ
លិចនឹក ព្រមទាំងព្រៃកោងកាងជាដើម ។

មាត្រា ៥.-

រាជ្យស័ព្ទសំខាន់ៗដែលប្រើប្រាស់ ត្រូវបានកំណត់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃច្បាប់នេះ ។

ជំពូកទី ២

រដ្ឋបាលជលផល

មាត្រា ៦.-

រដ្ឋបាលជលផល គឺជាអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលដែលចំណុះក្រោមក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា
ប្រមាញ់ និងនេសាទមានភារកិច្ចគ្រប់គ្រងជលផល និងធនធានជលផលស្របតាមគោល
នយោបាយវិស័យជលផលជាតិ និងខ្លឹមសារនៃច្បាប់នេះ ។ រដ្ឋបាលជលផលមានរចនា
សម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងចាត់តាំងមួយឯកភាពទូទាំងប្រទេសជាខ្សែរយៈបណ្តោយដែលបែងចែកជា
ថ្នាក់កណ្តាល អធិការដ្ឋាន ខណ្ឌ ផ្នែក និងសង្កាត់រដ្ឋបាលជលផល ។

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃអង្គភាពរបស់រដ្ឋបាលជលផលត្រូវកំណត់ដោយ
ប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។

*

មាត្រា ៧.-

អនុលោមតាមគោលការណ៍តម្លាភាពដោយធានាទ្រព្យសិទ្ធិសាធារណៈ ដើម្បីចូលរួមក្នុង ការធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើការគ្រប់គ្រង ការប្រើប្រាស់ ការអភិរក្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ផលជល ប្រកបដោយនិរន្តរភាព រដ្ឋបាលផលជលមានមុខងារសំខាន់ៗដូចតទៅ :

- ការងាររដ្ឋបាលរួមមាន ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល ការចាត់ចែងរាល់សកម្មភាពផល- ផល និងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍នេសាទ
- ការងារបច្ចេកទេសរួមមាន ការសិក្សាស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រ អភិរក្ស អភិវឌ្ឍន៍ សេដ្ឋកិច្ច បច្ចេកវិទ្យាផលជល និងបច្ចេកវិទ្យាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងផលជល ព្រមទាំងការបង្កើន ភារវិប្បកម្ម
- ការងារអនុវត្តច្បាប់រួមមាន ការងារអធិការកិច្ច ការអង្កេត ការតាមដាន និងការ ត្រួតពិនិត្យរាល់សកម្មភាពផលជលក្នុងតួនាទីជានគរ បាលយុត្តិធម៌ ។

**ជំពូកទី ៣
ដែននេសាទ**

មាត្រា ៨.-

ដែននេសាទរួមមាន ដែនដីលិចទឹកអចិន្ត្រៃយ៍ ដែនដីដែលទទួលរបបទឹកទន្លេមេគង្គ នៃដែនដីដែលទទួលរបបទឹកជោរ នាចនៃសមុទ្រដែលមានតួនាទីសំខាន់បម្រើឱ្យការនេ- សាទគ្រប់ប្រភេទ និងការការពារប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីផលជល ។

ដែនដីលិចទឹកអចិន្ត្រៃយ៍មានជាអាទិ៍ សមុទ្រ ទន្លេ ដែនទន្លេ បឹង ព្រែក ស្ទឹង អូរ អាងទឹក និងប្រឡាយ ។

ដែនដីដែលទទួលរបបទឹកទន្លេមេគង្គមានជាអាទិ៍ ត្រពាំង រណ្តៅ វាលភក់ល្បាប់ វាល ទំនាបដែលលិចទឹកក្នុងរដូវដំឡើង និងនាទីព្រៃលិចទឹក ។

ដែនដីដែលទទួលរបបទឹកជោរ នាចនៃសមុទ្រមានជាអាទិ៍ នាទីព្រៃកោងកាង ។

មាត្រា ៩.-

ដែននេសាទជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ។ ព្រំប្រទល់នៃដែននេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

រាល់ការប្រើប្រាស់ដែននេសាទដើម្បីគោលបំណងក្រៅវិស័យជលផល ត្រូវមានការសម្រេចពីរាជរដ្ឋាភិបាលតាមសំណើរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ដែននេសាទអាចគ្របដណ្តប់លើដីសាធារណៈ ឬ ដីកម្មសិទ្ធិឯកជននាវដ្ឋានដំឡើង ប៉ុន្តែការគ្រប់គ្រងជលផលមិនប៉ះពាល់ដល់ដីកម្មសិទ្ធិទាំងនោះឡើយ ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានសិទ្ធិអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់ដែននេសាទទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះដល់រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដើម្បីធ្វើអាជីវកម្មនេសាទប្រមូលធនធានជលផល ស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រជលផល ឬ តម្រូវការចាំបាច់ផ្សេងៗទៀត ។

មាត្រា ១០.-

ដែននេសាទទឹកសាប គឺជាផ្ទៃទឹកដែលលាតសន្ធឹងចាប់ពីដែននេសាទសមុទ្ររហូតដល់ព្រំប្រទល់ដីគោកនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ដែននេសាទទឹកសាបចែកជា :

- ឡូត៍នេសាទដែលទុកសម្រាប់សម្បទានដល់ការវិនិយោគ ឬ ជួលឱ្យធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ
- កន្លែងអភិរក្សជលផលដែលជាជម្រករក្សាពូជវីសត្វ និងវារីរុក្ខជាតិ
- នទីព្រៃលិចទឹករួមមាន តំបន់ព្រៃលិចទឹកដែលជាជម្រកចាំបាច់របស់វីសត្វក្នុងការស្វែងរកចំណី ឬ កន្លែងពងកូន និងតំបន់លិចទឹកដែលត្រូវការពារ
- កន្លែងនេសាទគ្រួសារដែលរក្សាទុកសម្រាប់ប្រជាពលរដ្ឋធ្វើនេសាទជាប្រពៃណី ឬ សហគមន៍ធ្វើនេសាទ
- កន្លែងនេសាទបម្រុង ជាកន្លែងនេសាទទាំងឡាយដែលពុំបានធ្វើការចាត់ថ្នាក់
- កន្លែងនេសាទសម្រាប់អភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្ម
- ទំនាបលិចទឹកក្នុងរដូវដំឡើង ។

4

មាត្រា ១១.-

ដែននេសាទសមុទ្រ គឺជាផ្ទៃទឹកសមុទ្រ ឬ ទឹកភ្លាវដែលលាតសន្ធឹងពីខ្សែបន្ទាត់ដែល ទឹកជោរខ្ពស់បំផុតនៃតំបន់ឆ្នេរ រហូតដល់ព្រំប្រទល់ខាងក្រៅនៃដែនសមុទ្រតំបន់សេដ្ឋកិច្ច ផ្តាច់មុខរបស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

ដែននេសាទសមុទ្រចែកជា :

- កន្លែងនេសាទតាមឆ្នេរ ដែលលាតសន្ធឹងពីខ្សែបន្ទាត់ទឹកជោរខ្ពស់បំផុតរហូត ដល់ខ្សែបន្ទាត់ដែលមានជម្រៅទឹកម្ភៃ(២០)ម៉ែត្រ
- កន្លែងនេសាទសមុទ្រខាងក្រៅ ដែលលាតសន្ធឹងពីខ្សែបន្ទាត់ដែលមានជម្រៅ ទឹកម្ភៃ (២០)ម៉ែត្រ រហូតដល់ព្រំប្រទល់ខាងក្រៅនៃដែនសមុទ្រតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខរបស់ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- កន្លែងអភិរក្សជលផល តំបន់ស្មៅសមុទ្រ និងតំបន់ផ្តាច់ ជាជម្រករក្សាពូជរ៉ាំ រ៉ៃ និងរ៉ាវីត្រូពារី
- នាទីព្រៃកោងកាងរួមមានតំបន់ព្រៃកោងកាង និងព្រៃទាំងអស់ដែលជាជម្រក រ៉ាវីត្រូពារីរបស់រ៉ាវីសត្វក្នុងការស្វែងរកចំណី ឬ កន្លែងពងកូន និងតំបន់លិចទឹកដែលត្រូវការ ពារ ។

មាត្រា ១២.-

កន្លែងនេសាទគ្រប់ប្រភេទ កន្លែងអភិរក្សជលផល តំបន់ស្មៅសមុទ្រ តំបន់ផ្តាច់ ទំនាប លិចទឹកក្នុងរដូវដំឡើង នាទីព្រៃលិចទឹក និងនាទីព្រៃកោងកាងដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១០ និងមាត្រា ១១ នៃច្បាប់នេះ គឺជាតំបន់គ្រប់គ្រងជលផល ។

ការបង្កើត ការវិសាយតំបន់គ្រប់គ្រងជលផល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

នីតិវិធីនៃការបង្កើត ឬ វិសាយតំបន់គ្រប់គ្រងជលផលត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ១៣.-

ការផ្តល់កម្មសិទ្ធិ ឬ សិទ្ធិកាន់កាប់ដីធ្លីនៅក្នុងតំបន់គ្រប់គ្រងជលផលអាចប្រព្រឹត្តទៅ បានលុះត្រាតែមានករណីសិក្សាវាយតម្លៃពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ជំពូកទី ៤

និរន្តរភាពនៃការគ្រប់គ្រងជលផល

មាត្រា ១៤.-

ការគ្រប់គ្រងជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព ត្រូវអនុវត្តស្របតាមគោលនយោបាយ វិស័យជលផលជាតិ និងខ្លឹមសារនៃច្បាប់នេះ ។

ដើម្បីជំនួយឱ្យការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងការកំណត់គោលនយោបាយវិស័យជលផល ជាតិឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំគោលនយោ- បាយវិស័យជលផលជាតិដែលដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងមានសមាជិកពីក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ។

ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំគោលនយោបាយ វិស័យជលផលជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

រដ្ឋបាលជលផល ត្រូវបានទទួលថវិកាចំណូលពីវិស័យជលផលជាអាទិភាព តាមនីតិ- វិធីហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់បំរើការងារកែទម្រង់វិស័យជលផល ស្រាវជ្រាវ អភិរក្ស និងថែរក្សា ធនធានជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

មាត្រា ១៥.-

រដ្ឋបាលជលផល ត្រូវរៀបចំផែនការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផលជាតិស្របតាមគោល នយោបាយវិស័យជលផលជាតិ ដោយមានការចូលរួមទូលំទូលាយពីគ្រប់អាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធ និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន ។

ផែនការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផលជាតិ ត្រូវសម្រេចដោយរាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់រយៈ ពេលវែងដើម្បីកំណត់អាទិភាព និងសកម្មភាពគ្រប់គ្រងជលផល ។ ផែនការគ្រប់គ្រង វិស័យជលផលជាតិត្រូវធ្វើការពិនិត្យ និងសើស្បើររៀងរាល់ប្រាំ(៥)ឆ្នាំម្តង ដើម្បីឆ្លុះបញ្ចាំងពី លក្ខខណ្ឌ និងកាលៈទេសៈផ្លាស់ប្តូរ ។ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំគោលនយោបាយវិស័យ ជលផលជាតិ ត្រូវផ្តល់អនុសាសន៍ជូនរាជរដ្ឋាភិបាលលើផែនការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផល ជាតិដែលបានសើស្បើរ ។

ផែនការគ្រប់គ្រងវិស័យផលជលជាតិ ត្រូវលើកឡើងនូវគោលការណ៍សំខាន់ៗដូចតទៅ :

- អភិរក្សធនធានផលជល
- ជំរុញឱ្យប្រជាពលរដ្ឋចូលរួមគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ធនធានផលជលប្រកប

ដោយនិរន្តរភាព

- លុបបំបាត់ការធ្វើនេសាទហួសកម្រិត
- បន្ថយជាអតិបរមានូវកម្រិតសារធាតុពុលក្នុងផែននេសាទ
- ការពារជីវចម្រុះ និងបរិស្ថានទឹកសាប និងសមុទ្រ
- ថែរក្សា ការពារព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង និងកែលំអផែននេសាទ
- ទប់ស្កាត់ការតាំងទីលំនៅថ្មីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងផែននេសាទ
- លើកកម្ពស់ផលប្រយោជន៍អ្នកនេសាទ
- ដោះស្រាយបទដ្ឋាននៃការប្រើប្រាស់ផែននេសាទ
- គ្រប់គ្រងដោយបង្អែកលើវិទ្យាសាស្ត្រក្នុងការធានារក្សាជលស្តុកដើម្បីទទួលទិដ្ឋ

ផលនិរន្តរភាពអតិបរមា

- ពង្រឹងអង្គភាពគ្រប់គ្រងវិស័យផលជលនៅគ្រប់ថ្នាក់ កែលំអ និងពង្រឹងការ

អនុវត្តច្បាប់ស្តីពីផលជល

- អភិវឌ្ឍទីផ្សារ ឧស្សាហកម្មកែច្នៃ និងកំពង់ផែនេសាទ
- អភិវឌ្ឍការធ្វើវារីវប្បកម្មតាមគ្រប់រូបភាព
- ស្រាវជ្រាវ ពិនិត្យ តាមដានកត្តារូបសាស្ត្រ បរិស្ថាន និងសង្គម ទាក់ទងនឹងធនធានផលជលនៅគ្រប់ថ្នាក់នៃរដ្ឋបាលផលជល

- អភិវឌ្ឍកម្មវិធីស្រាវជ្រាវស្តីពីការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិជ្ជា និងវិទ្យាសាស្ត្រផលជល
- បង្កើន និងពង្រីកចំណេះដឹងពីផលជលដោយមានការចូលរួមពីសហគមន៍មូល

ដ្ឋានក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រើប្រាស់ និងការពារផលជល

- អភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និង មធ្យោបាយសម្ភារៈចាំបាច់ដើម្បីសម្រេចលើសកម្ម

ភាពដែលបានជ្រោងនៅក្នុងកម្មវិធី

✍

-ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច ជំនួយបច្ចេកទេសក្នុងតំបន់ និងក្រៅតំបន់ ក្នុងកិច្ចការពារ និងអភិវឌ្ឍន៍ធនធានជលផលជាតិ

-ឧបត្ថម្ភគាំទ្រ រាល់កម្មវិធីទាំងឡាយណា ដែលជំរុញឱ្យមានការអនុវត្តគោលនយោបាយវិស័យជលផលជាតិ ។

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ត្រូវដាក់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអនុវត្តនូវគោលបំណងនៃផែនការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផលជាតិជូនរាជរដ្ឋាភិបាល ។

របាយការណ៍នេះ ត្រូវផ្តល់ជូនជាសាធារណៈតាមការស្នើសុំ ។

មាត្រា ១៦.-

រដ្ឋបិទនេសាទសម្រាប់ការនេសាទសិប្បកម្ម ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម :

១-ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែ មិថុនា ដល់ថ្ងៃទី ៣០ ខែ កញ្ញា ចំពោះដែននេសាទទឹកសាបដែលស្ថិតនៅខាងជើងខ្សែស្របទន្លេចតុមុខ (រយៈទទឹង : ១១°៣៣,២៥៩' ជើង) ។

២-ចាប់ពីថ្ងៃទី ០១ ខែ កក្កដា ដល់ថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ចំពោះដែននេសាទទឹកសាបដែលស្ថិតនៅខាងត្បូងខ្សែស្របទន្លេចតុមុខ (រយៈទទឹង : ១១°៣៣,២៥៩' ជើង) ។

រដ្ឋចាត់វិធានការ ត្រូវទទួលបន្ទុកស្រាវជ្រាវ និងតាមដានរដ្ឋត្រីពងកូន រដ្ឋនេសាទសម្រាប់តំបន់ ឬ ប្រភេទធនធានជលផលដទៃទៀត ។

រដ្ឋត្រីពងកូន រដ្ឋនេសាទសម្រាប់តំបន់ ឬ ប្រភេទធនធានជលផលដទៃទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ១៧.-

ដើម្បីជំរុញការអប់រំប្រជាពលរដ្ឋឱ្យយល់ពីសារៈសំខាន់ និងផលប្រយោជន៍នៃជលផលទឹកសាប ឬ វារីសត្វជាប្រពៃណីជាតិហៅថា **ទិវាបច្ចុប្បន្ន** ត្រូវប្រារព្ធធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ០១ ខែកក្កដាជារៀងរាល់ឆ្នាំ ក្រោមព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ឬ ព្រះរាជតំណាង ។

៥

ជំពូកទី ៥

ការការពារ និងអភិរក្សជលផល

មាត្រា ១៨._

តំបន់គ្រប់គ្រងជលផលជាអាទិ៍ តំបន់ទឹកជួរ អន្លង់ជ្រៅៗនៅតាមដងទន្លេ បឹងទន្លេ សាល បឹង ព្រៃលិចទឹក តំបន់កោះ តំបន់ស្មៅសមុទ្រ តំបន់ផ្កាថ្ម និងព្រៃកោងកាង ដែល ជាកន្លែងមានសារៈសំខាន់ដល់និរន្តរភាពនៃធនធានជលផល ត្រូវរៀបចំចាក់ថ្នាក់ជាកន្លែង ការពារ និងអភិរក្សធនធានជលផល ។

មាត្រា ១៩._

ហាមឃាត់ :

- ១- ការធ្វើនេសាទគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងកន្លែងអភិរក្សជលផល លើកលែងតែមាន ការអនុញ្ញាតពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ សម្រាប់រដ្ឋបាលជលផលធ្វើការ ពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រជលផល ។
- ២- ការធ្វើនាវាចរណ៍ឆ្លងកាត់ ឬ ធ្វើសកម្មភាពផ្សេងទៀតក្នុងកន្លែងអភិរក្សជល- ផល លើកលែងតែមន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចនៅពេលដែលចាំបាច់ក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ ។
- ៣- ការតាំងទីលំនៅថ្មីដែលស្ថិតនៅតិចជាងពីរ (២) គីឡូម៉ែត្រពីព្រំប្រទល់កន្លែង អភិរក្សជលផល លើកលែងតែទីលំនៅរបស់រដ្ឋបាលជលផលដែលប្រើសម្រាប់គោលបំណង អនុវត្តច្បាប់ ។

មាត្រា ២០._

ហាមឃាត់ដាច់ខាត ចំពោះការធ្វើនេសាទគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងដែននេសាទ ដោយប្រើ ឧបករណ៍ដូចខាងក្រោម :

- ១- ឧបករណ៍ឆក់ គ្រឿងផ្ទុះ និងសារធាតុពុលគ្រប់ប្រភេទ ។
- ២- ឧបករណ៍បូម បាច ពង្រឹងផ្នែកណាមួយនៃដែននេសាទដែលបង្កអោយ ដល់ធនធានជលផល ។

- ៣-សម្រាស់ ឬ មធ្យោបាយផ្សេងទៀតដែលធ្វើឱ្យត្រី ឬ វារីសត្វកុំ ។
- ៤-ច្បាប់ សាង ស្ន ឬ ឧបករណ៍ពាញ់ព្រួញដែលរួមផ្សំគ្រឿងផ្សេងៗ ។
- ៥-មងពោះ មងកាំង ឬ មងពស់ថ្លាន់គ្រប់ប្រភេទ ។
- ៦-មង ឬ អ្ននគ្រប់ប្រភេទដែលមានក្រឡាតូចជាងមួយសង្កីម៉ែត្រកន្លះ (១,៥ ស.ម) ក្នុងដែននេសាទទឹកសាប ។
- ៧-មងគ្រប់ប្រភេទដែលមានក្រឡាធំជាងដប់ប្រាំ (១៥) សង្កីម៉ែត្រក្នុងដែននេសាទទឹកសាប ។
- ៨-អ្ននអូសតូ ឬ អ្ននហ៊ុមរួមផ្សំភ្លើងដែលធ្វើឱ្យត្រី ឬ វារីសត្វកុំ ។
- ៩-ឧបករណ៍នេសាទស្បែមុងគ្រប់ប្រភេទនៅទឹកសាប ។
- ១០- អ្ននអូសគ្រប់ប្រភេទនៅទឹកសាប និងឈិបយន្ត ។
- ១១-ព្រួលគ្រប់ប្រភេទដែលមានចន្លោះពីគ្រឿមមួយទៅគ្រឿមមួយតូចជាងមួយសង្កីម៉ែត្រកន្លះ(១,៥ស.ម) ។
- ១២ ខ្សែចងគ្រប់ប្រភេទ និងមធ្យោបាយផ្សេងៗទៀតដែលបង្កលក្ខណៈឱ្យត្រី ធ្វើលេ ។
- ១៣-ទំនប់រួមផ្សំដោយឧបករណ៍នេសាទគ្រប់ប្រភេទ ។
- ១៤-ឧបករណ៍នេសាទទំនើប ឬ ឧបករណ៍នេសាទដែលបង្កើតថ្មី ឬ របៀបនេសាទបែបថ្មីដែលនាំមកនូវការបំផ្លាញមធ្យមជាតិ ធនធានជលផល ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីជលផល ឬ ដែលគ្មានកំណត់ក្នុងប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ២១.-

ហាមឃាត់ ការផលិត ការទិញ ការលក់ ការដឹកជញ្ជូន ការរក្សាទុកឧបករណ៍ឆក់ ឧបករណ៍នេសាទស្បែមុងគ្រប់ប្រភេទ អ្ននអូសតូ ឈិបយន្ត និងអ្ននអូសទឹកសាប ក្នុងបំណងធ្វើនេសាទ ។

មាត្រា ២២.-

ហាមឃាត់ ការចាក់ចោល ការបោះចោល ការបង្ហូរ ឬ ការបាចងង្រាយទៅក្នុងដែននេសាទនូវកាកសំណល់រឹង ឬ រាវ ឬ សារធាតុពុលដែលបានកំណត់ដោយច្បាប់ និងលិខិត

បទដ្ឋានគតិយុត្តិ្តនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងអនុសញ្ញា ឬ សន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការ
បំពុលបរិស្ថាន ឬ ការប្រព្រឹត្តសកម្មភាពដែលធ្វើឱ្យពុល ឬ ការបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់វារីសត្វ
និងវារីរុក្ខជាតិ ។

មាត្រា ២៣.-

សកម្មភាពដូចខាងក្រោមអាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាតែមានការអនុញ្ញាត :

- ១- ការចាប់ ការលក់ ការទិញ ការធ្វើសន្និធិ និងការដឹកជញ្ជូនកូន ឬ ពងត្រី និង
កូន ឬ ពងវារីសត្វផ្សេងៗទៀត ។
- ២- ការចាប់ ការលក់ ការទិញ ការដឹកជញ្ជូន ការប្រមូលផល ការកែច្នៃ និងការ
ធ្វើសន្និធិនូវប្រភេទធនធានជលផលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ។
- ៣- ការដាំ ឬ ការថែរក្សាដំណាំឈូកក្នុងដែននេសាទ ។
- ៤- ការពង្រីកផ្ទៃដីស្រែចម្ការ ឬ ស្រែអំបិលក្នុងដែននេសាទ ។
- ៥- ការគាស់ ការកកាយយកថ្ម ដីខ្សាច់ និងដី ដែលមាននៅក្នុងដែននេសាទ ។
- ៦- ការទិញ ឬ ការលក់សំបកពពួកខ្យងខ្មៅតាំងលំអដែលជាប្រភេទកម្រ ។
- ៧- ការនេសាទដោយឧបករណ៍ម៉ាញ៉េ នាម ជន មងក្រឡុក មងអូស ឈ្នាងអូស
លៀស ឬ ខ្មៅនៅទឹកសាប និងឈ្នាងអូសត្រែងឈាមនៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ដែលអូស ឬ រុញ
ដោយកម្លាំងម៉ាស៊ីន ។

ទំហំកូនត្រី វារីសត្វផ្សេងៗទៀត និងប្រភេទសំបកខ្យងខ្មៅតាំងលំអដែលជាប្រភេទកម្រ
ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ២៤.-

ហាមឃាត់ :

- ១- ការបោះបង្គោលបង្កើតឡូត៍នេសាទដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។
- ២- ការផ្លាស់ប្តូរ ការរំកិល ការដឹកកប់ ឬ ការបំផ្លាញបង្គោលព្រំប្រទល់នៃតំបន់
គ្រប់គ្រងជលផល ។
- ៣- ការនេសាទគ្រប់ប្រភេទធ្វើឱ្យរាំងស្ទះចរាចរណ៍ត្រីចុះនៅតំបន់កំបង់ទន្លេសាប ។
- ៤- ការនេសាទដោយលបលោ ឬ រ៉ាវក្រៅតំបន់កំណត់ ។

៥-ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ ការធ្វើវារីវប្បកម្ម ការដឹកជញ្ជូន ការកែច្នៃ និងសុទ្ធិ-
ភិផល ផលិតផលជលផល ខុសពីការកំណត់ក្នុងលិខិតអនុញ្ញាត ។

៦-ការបង្កើតទីតាំងនិយ្យ លក់ សន្តិដី ផែត្រី កន្លែងកែច្នៃផល ផលិតផលជលផល
ជាលក្ខណៈសិប្បកម្ម ឬ ឧស្សាហកម្មខុសពីការកំណត់ក្នុងលិខិតអនុញ្ញាត ។

៧-ការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេសាទ និងមធ្យោបាយគ្រប់ប្រភេទខុសពីការកំណត់
ក្នុងលិខិតអនុញ្ញាត ។

៨-ការផ្ទេរលិខិតអនុញ្ញាតគ្រប់ប្រភេទដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលជល-
ផល ។

៩-ការធ្វើសកម្មភាពដទៃទៀតនៅក្នុងដែននេសាទដែលបង្កអន្តរាយដល់ប្រភព
ធនធានជលផល ។

មាត្រា ២៥.-

ការធ្វើទំនប់កាត់ ឬ ការលុបទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក អូរ បឹង ប្រឡាយ អាងទឹក និង អាង
ធម្មជាតិ ឬ ការដឹកប្រឡាយ រណ្តៅ និងស្រះទ្រង់ទ្រាយធំ ឬ ការសាងសង់សំណង់ថ្មីនានា ឬ
ការបូមទឹកដែលអាចបង្កមហន្តរាយដល់ធនធានជលផលនៅក្នុងដែននេសាទ ត្រូវមានការ
សិក្សាវាយតម្លៃពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

ជំពូកទី ៦

ការគ្រប់គ្រងនាទីព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង

មាត្រា ២៦.-

ហាមបង្កើតនេះព្រៃក្នុងនាទីព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។ រដ្ឋបាលជលផលអាច
ប្រើប្រាស់ភ្លើងសម្រាប់ផលប្រយោជន៍រុក្ខវប្បកម្ម ឬ អនាម័យព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។

គោលការណ៍ណែនាំក្នុងការកំណត់តំបន់ត្រួតពិនិត្យភ្លើងនេះព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោង
កាង ការការពារភ្លើងនេះ និងការបង្កើតគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងភ្លើងនេះព្រៃលិចទឹក និង
ព្រៃកោងកាងសម្រាប់ជាវិធានការអនុវត្តនៅគ្រប់នាទីព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ត្រូវ
កំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ប្រជាពលរដ្ឋ សហគមន៍នេសាទ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ និងអាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ថ្នាក់ ត្រូវមានករណីយកិច្ចចូលរួមថែរក្សាជម្រកមន្ទជាតិ ការពារ បង្ការ និងប្រយុទ្ធនឹងភ្លើងឆេះ ព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។

មាត្រា ២៧.-

តំបន់លិចទឹកដែលត្រូវការពារមានជាអាទិ៍ ដីលិចទឹកដែលស្ថិតនៅក្នុងនាទីឡូត៍នេសាទ និងស្ថិតនៅក្នុងនាទីព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាងដែលត្រូវការពារសម្រាប់ដាំ ឬ រក្សាទុក ឱ្យដុះព្រៃឡើងវិញ ដើម្បីរក្សាលំនឹងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីជលជល ។

មាត្រា ២៨.-

ហាមឃាត់ :

១-ការពង្រីកផ្ទៃដីកសិកម្ម ឬ ការប្រើប្រាស់ដីក្នុងបំណងផ្សេងៗ ក្រៅពីកិច្ចអភិ- វឌ្ឍន៍វិស័យជលជលនៅក្នុងតំបន់លិចទឹកដែលត្រូវការពារស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ នេះ ។

២-ការផ្តល់កម្មសិទ្ធិ ឬ សិទ្ធិកាន់កាប់ដីនៅក្នុងតំបន់លិចទឹកដែលត្រូវការពារ ។

៣-ការកាប់ ការឆ្ការ ការគាស់ ការរាន ការឈូសឆាយ ការដុត ឬ ការហុមព័ទ្ធ កាន់កាប់ព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។

៤-ការកាប់បំផ្លាញផ្លូវលំដើមឈើព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ឬ គាស់រំលើង ប្រមូលគល់ឈើព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។

៥-ការប្រមូល ដឹកជញ្ជូន និងការធ្វើសន្និដ្ឋានលើ អុស ធូង ប្រភេទឈើព្រៃលិច ទឹក និងព្រៃកោងកាងជាលក្ខណៈអាជីវកម្ម ឬ ពាណិជ្ជកម្ម ។

៦-ការសាងសង់ឱ្យរោងសិប្បកម្ម មូលដ្ឋានកែច្នៃ និងរោងចក្រគ្រប់ប្រភេទ ដែល ប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមជាប្រភេទឈើព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។

មាត្រា ២៩.-

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលបានទទួលសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្មឡូត៍នេសាទ ត្រូវមានកាតព្វ- កិច្ចរក្សាការពារព្រៃលិចទឹក និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋនៅក្នុងនាទីឡូត៍នេសាទ ។

ជំពូកទី ៧

ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មនេសាទ

មាត្រា ៣០._

ការធ្វើនេសាទ ត្រូវកំណត់តាមឧបករណ៍នេសាទបីប្រភេទ :

- ១-ឧបករណ៍នេសាទគ្រួសារ ។
- ២-ឧបករណ៍នេសាទសិប្បកម្ម ។
- ៣-ឧបករណ៍នេសាទឧស្សាហកម្ម ។

ប្រភេទឧបករណ៍នេសាទខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៣១._

ការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានគ្រប់ពេលវេលានៅក្នុងកន្លែងនេសាទបម្រុង នៅក្នុងកន្លែងនេសាទគ្រួសារ នៅក្នុងឡឥនេសាទនៃដែននេសាទទឹកសាប ក្នុងរដូវបិទនេសាទ ឬ នៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រដោយប្រើឧបករណ៍នេសាទគ្រួសារ ។

ការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្ម អាចប្រព្រឹត្តទៅបានតែនៅក្នុងកន្លែងនេសាទបម្រុងនៃដែននេសាទទឹកសាប ឬ នៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រដោយប្រើឧបករណ៍នេសាទសិប្បកម្ម ។

ការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្ម អាចប្រព្រឹត្តទៅបានតែនៅក្នុងឡឥនេសាទនៃដែននេសាទទឹកសាប ឬ នៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រដោយប្រើឧបករណ៍នេសាទឧស្សាហកម្ម ។

មាត្រា ៣២._

ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងដែននេសាទទឹកសាប ឬ សមុទ្រលើកលែងតែការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារត្រូវ :

- ១-មានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ ។
- ២-មានកាតព្វកិច្ចបង់ពន្ធ និងថ្លៃឈ្នួលនេសាទជូនរដ្ឋ ។
- ៣-គោរពតាមបទបញ្ជាដែលមានចែងក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនេសាទ ។

ការប្រគល់ឡូត៍នេសាទឱ្យធ្វើអាជីវកម្ម អាចប្រព្រឹត្តទៅបានតាមការវិនិយោគ តាម ការដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ឬ ជួលតាមការព្រមព្រៀងចំពោះឡូត៍នេសាទ ដែលគ្មានអ្នក ដេញថ្លៃ ។

នីតិវិធីនៃការវិនិយោគ ការដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ឬ ការជួលតាមការព្រមព្រៀង និង ការបង់ថ្លៃឈ្នួលនេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៣៣.-

បន្ថែមលើច្បាប់ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការគ្រប់គ្រងនាវា អាជីវករនេសាទ នាំអស់ដែលប្រើប្រាស់នាវានេសាទក្នុងដែននេសាទនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវសុំចុះ បញ្ជីនាវា និងឧបករណ៍បរិក្ខារបម្រើការធ្វើនេសាទពីរដ្ឋបាលជលផល បន្ទាប់ពីបានត្រួត ពិនិត្យតាមគោលការណ៍បច្ចេកទេស ។

បទបញ្ជាបច្ចេកទេសនៃការគ្រប់គ្រងនាវានេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋ- មន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៣៤.-

គ្រប់សកម្មភាពធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ ធ្វើវារីវប្បកម្ម ធ្វើសន្តិធិ កែច្នៃ និងទិញ លក់ផល ផលិតផលជលផលដែលតម្រូវឱ្យមានលិខិតអនុញ្ញាត ត្រូវមានសៀវភៅសម្រាប់កត់ត្រាស្ថិតិ ដែលចេញដោយរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ច ។

សៀវភៅកត់ត្រាស្ថិតិនេះ ចាំបាច់ត្រូវមានការកត់ត្រាស្ថិតិឱ្យបានទៀងទាត់ជារៀងរាល់ ថ្ងៃ និងត្រូវចុះហត្ថលេខាបញ្ជាក់ពីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ចរៀងរាល់ខែ ។

មាត្រា ៣៥.-

ការធ្វើសន្តិធិផល ផលិតផលជលផលក្នុងរដ្ឋបាលជលផលនេសាទ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះ ត្រាតែមានលិខិតអនុញ្ញាត ។

អាជីវករនេសាទត្រូវដាក់ពាក្យសុំធ្វើសន្តិធិទៅរដ្ឋបាលជលផលយ៉ាងតិចអប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃមុនរដ្ឋបាលជលផលនេសាទ ។

មាត្រា ៣៦.-

ការបង្កើតទីតាំងទិញ លក់ សន្និធិ ឬ កន្លែងកែច្នៃផល ផលិតផលជលផល តាមទ្រង់ ទ្រាយសិប្បកម្ម ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ច ។

ការបង្កើតទីតាំងកែច្នៃផល ផលិតផលជលផលតាមទ្រង់ទ្រាយឧស្សាហកម្ម ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៣៧.-

ការបង្កើតផែត្រីដែលជាកន្លែងប្រមូលផ្តុំ ចែកចាយ ធ្វើពាណិជ្ជកម្មផល ផលិតផល ជលផល ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ច ។

វិធាននៃការបង្កើត និងការគ្រប់គ្រងផែត្រី ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៣៨.-

ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ ឬ វារីវប្បកម្មរបស់ជនបរទេស ត្រូវស្ថិតនៅក្រោមកិច្ចព្រម ព្រៀងជាមួយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បន្ទាប់ពីបានទទួលគោលការណ៍អនុ- ញ្ញាតពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

ជំពូកទី ៨

ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទក្នុងដែននេសាទទឹកសាប

មាត្រា ៣៩.-

ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទក្នុងតំបន់នេសាទ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាតែមានលិខិតអនុ- ញ្ញាត ហើយត្រូវធ្វើតែនៅក្នុងរយៈពេលបើកនេសាទដែលមានកំណត់ក្នុងសៀវភៅបន្ទុក ឬ លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនេសាទ និងត្រូវអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងសៀវភៅបន្ទុក ។

គំរូសៀវភៅបន្ទុកតំបន់នេសាទដែលបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

✍

មាត្រា ៤០.-

ក្នុងរដ្ឋប្រឹកនេសាទ ទីតាំងនេសាទទាំងឡាយដែលធ្វើកាត់ផ្លូវទឹកក្នុងឡូត៍នេសាទ ត្រូវ បើកមុខទឹកសម្រាប់ឱ្យជលយានគ្រប់ប្រភេទអាចធ្វើចរាចរណ៍បាន ហើយមិនត្រូវធ្វើឱ្យទឹក ចាស់នៅមុខរំពាំងទេ ។

ក្នុងរដ្ឋប្រឹកនេសាទ ត្រូវរុះរើ និងដកចេញនូវទីតាំងនេសាទទាំងឡាយដែលនៅក្នុងឡូត៍ នេសាទឱ្យបានមុនថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិថុនា ចំពោះតំបន់ដែលស្ថិតនៅខាងជើងខ្សែស្របទន្លេ ចតុមុខ និងមុនថ្ងៃទី ១៥ ខែ កក្កដា ចំពោះតំបន់ដែលស្ថិតនៅខាងត្បូងខ្សែស្របទន្លេចតុមុខ ។

មាត្រា ៤១.-

ហាមឃាត់:

- ១- ការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្ម ឬ ឧស្សាហកម្មនៅក្នុងរដ្ឋប្រឹកនេសាទ ។
- ២- ការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្មនៅក្នុងកន្លែងនេសាទបម្រុង ។
- ៣- ការធ្វើនេសាទក្នុងកន្លែងនេសាទបម្រុងដោយប្រើឧបករណ៍គ្រប់ប្រភេទរួមផ្សំ ដោយរតាំងព្រួលដែលមានបណ្តោយលើសពីហាសិប (៥០) ម៉ែត្រ ឬ លាតសន្ធឹងលើសពី ពីរភាគបី (២/៣) នៃទទឹងមុខទឹក ឬ ធ្វើឱ្យរាំងស្ទះផ្លូវជលយានគ្រប់ប្រភេទ ។
- ៤- ការប្រើសាច់មង អ្នន ឬ លូសសំណាញ់ដែលមានក្រឡាតូចជាងបួន (៤) សង្ឃីម៉ែត្រ ធ្វើជារំពាំងរួមផ្សំ ឬ ជំនួសរំពាំងព្រួល ។
- ៥- ការធ្វើនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍ដាយចាប់ត្រី ឬ ដាយចាប់បង្កងខុសទីតាំង កំណត់របស់ឡូត៍ដាយចាប់ត្រី ឬ ដាយចាប់បង្កង ។

មាត្រា ៤២.-

ផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងចំណុច ៣ មាត្រា ៤១ នៃច្បាប់នេះ ការធ្វើនេសាទនៅក្នុងកន្លែងនេសាទបម្រុងដោយលបណា ឬ រ៉ាវដែលមានប្រវែងតិចជាងប្រាំរយ (៥០០)ម៉ែត្រនៅក្នុងបឹងទន្លេសាប អាចអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើបានពីថ្ងៃទី ១ ខែ កុម្ភៈ ដល់ថ្ងៃទី ២០ ខែ ឧសភា នៅក្នុងកន្លែងដែលមានចម្ងាយយ៉ាងច្រើនបំផុតបួន (៤) គីឡូម៉ែត្រ ពីមាត់ប្រាំង និងមួយ(១)គីឡូម៉ែត្រយ៉ាងតិចពីព្រំប្រទល់កន្លែងអភិរក្សជលផល ហើយនិងនៅក្នុងតំបន់ ដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ការបោះទីតាំងលបណ ឬ វារនេះ ដឹងត្រូវធ្វើឱ្យរាំងស្ទះផ្លូវជលយានគ្រប់ប្រភេទទេ ។
ទីតាំងលបណ ឬ វារទាំងឡាយ ត្រូវដកចេញឱ្យអស់មុនថ្ងៃទី ៣១ ខែ ឧសភា ដាច់ខាត ។

មាត្រា ៤៣.-

ការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្មដោយអ្នន ទោះជាមួយរង់ ឬ ច្រើនរង់តភ្ជាប់គ្នាក៏
ដោយ អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែអ្នននោះមានបណ្តោយតិចជាង :

- បីរយ(៣០០)ម៉ែត្រ ចំពោះកន្លែងនេសាទបម្រុងនៅក្រៅបឹងទន្លេសាប
- ប្រាំមួយរយ (៦០០) ម៉ែត្រ ចំពោះកន្លែងនេសាទបម្រុងនៅក្នុងបឹងទន្លេសាប ។

មិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្មដោយអ្នននៅក្នុងកន្លែងនេសាទដែល
ទុកសម្រាប់តែប្រជាពលរដ្ឋ នៅក្នុងកន្លែងនេសាទដែលធ្វើឱ្យរំខានដល់ការធ្វើអាជីវកម្មឱ្យ
នេសាទ និងនៅក្នុងកន្លែងនេសាទដែលមានទម្លាប់ធ្វើអាជីវកម្មនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍
តូចៗ ។

កន្លែងនេសាទដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស
របស់រដ្ឋមន្ត្រីព្រះស្តេចកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៤៤.-

ការធ្វើនេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅក្នុងកន្លែងនេសាទគ្រួសារដែលជាបឹងតូចៗស្ថិត
ក្នុងនាទីឡើងនេសាទនារដូវបើកនេសាទអាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាតែគោរពតាមបទបញ្ជា
បច្ចេកទេសដែលកំណត់ដោយរដ្ឋបាលជលផល ។

ជំពូកទី ៩

ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទក្នុងដែននេសាទសមុទ្រ

មាត្រា ៤៥.-

ការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រ លើកលែងតែការនេ-
សាទជាលក្ខណៈគ្រួសារ អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាតែមានលិខិតអនុញ្ញាត និងអនុវត្តតាម
លក្ខខណ្ឌដែលមានចែងនៅក្នុងសៀវភៅនាវានេសាទ ។

4

គំរូសៀវភៅនាវានេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៤៦.-

ការបោះទីតាំងនេសាទ ឬ ដាក់ឧបករណ៍នេសាទគ្រប់ប្រភេទដែលលាតសន្ធឹងធ្វើឱ្យរាំងស្ទះផ្លូវជលយានគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវហាមឃាត់ ។

ការបោះទីតាំងនេសាទ ឬ ដាក់ឧបករណ៍នេសាទគ្រប់ប្រភេទដែលលាតសន្ធឹងទទឹង ព្រែក ស្ទឹង ឬ ផ្លូវទឹកនៃតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ត្រូវបើកមុខទឹកមួយភាគបី (១/៣) ឬ យ៉ាងតិច បំផុតពីរភាគបី (២/៣) នៅពេលទឹកនាច ដើម្បីទុកឱ្យជលយានគ្រប់ប្រភេទអាចធ្វើចរាចរណ៍បាន។

ទីតាំងនេសាទ ឬ ឧបករណ៍នេសាទដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃមាត្រានេះ ត្រូវរុះរើចេញមិនលើសពីដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃផុតកំណត់នៃលិខិតអនុញ្ញាត ។

មាត្រា ៤៧.-

អាជីវករនេសាទសមុទ្រ ត្រូវផ្ទេរជលនេសាទនៅតាមកំណត់ដែននេសាទ ដែលបានអនុញ្ញាតដោយរដ្ឋបាលជលផល ។

នាវានេសាទបរទេស ដែលមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មនេសាទនៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់រដ្ឋបាលជលផលមុននឹងចូលសំចតក្នុងដែននេសាទសមុទ្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

លក្ខខណ្ឌផ្សេងៗសម្រាប់ការផ្ទេរជលនេសាទ និងការចូលសំចតនៃនាវានេសាទបរទេស ត្រូវកំណត់តាមបទបញ្ជាបច្ចេកទេសរបស់រដ្ឋបាលជលផល ។

មាត្រា ៤៨.-

ផ្នែកតាមព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រដីជាក់លាក់ដែលបញ្ជាក់អំពីការធ្វើនេសាទបាន និងកំពុងតំរាមកំហែងយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់ជលស្តុកធនធានជលផល រដ្ឋបាលជលផលមានសិទ្ធិផ្អាកសកម្មភាពនេសាទបន្ទាន់ជាបណ្តោះអាសន្ន និងលើកសំណើពិនិត្យឡើងវិញលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេសាទនោះ ដើម្បីសុំសេចក្តីសម្រេចពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៤៩.-

ការធ្វើនេសាទដែលប្រើឧបករណ៍នេសាទអ្ននអូសដោយកម្លាំងម៉ាស៊ីននៅក្នុងកន្លែង
នេសាទតាមឆ្នេរត្រូវហាមឃាត់ លើកលែងតែមានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា
ប្រមាញ់ និងនេសាទ តាមសំណើរបស់រដ្ឋបាលជលផលដើម្បីធ្វើការសិក្សា ពិសោធន៍ ស្រាវ
ជ្រាវបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រជលផល ។

មាត្រា ៥០.-

ហាមឃាត់ដាច់ខាត ការរៀបចំឧបករណ៍នេសាទដែលមានលក្ខណៈត្រៀមធ្វើនេសាទ
នៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រ ចំពោះនាវានេសាទទាំងឡាយណាដែលគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យ
ធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ ។

គ្មាននាវានេសាទណាដែលបំពាក់ឧបករណ៍អ្ននអូស ឬ ឈ្នាំងអូសត្រីក្រឡាហូល ដែល
អូស ឬ រុញដោយកម្លាំងម៉ាស៊ីន ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យចូលក្នុង ឬ ឆ្លងកាត់កន្លែងនេសាទតាម
ឃ្លូរឃ្លានឡើយ ។ អាបអនុញ្ញាតបានលុះត្រាតែនាវានេសាទទាំងនោះ បានរៀបចំទុកដាក់
ឧបករណ៍នេសាទ តាមរបៀបមួយដែលមិនទាន់ត្រៀមជាស្រេចសម្រាប់ធ្វើនេសាទ ឬ នាវា
នេសាទទាំងនោះ ត្រូវបានអនុញ្ញាតដូចករណីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៩ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥១.-

ការផ្តល់សិទ្ធិឱ្យធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ ឬ សិក្សាស្រាវជ្រាវធនធានជលផលនៅក្នុងដែន
នេសាទសមុទ្រអន្តរជាតិ ត្រូវបំពេញបែបបទតាមទម្រង់នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ
ស្តីពីនីតិសមុទ្រ ។

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលទទួលសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្ម ឬ សិក្សាស្រាវជ្រាវធនធានជល-
ផលនៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រអន្តរជាតិ ត្រូវគោរពតាមច្បាប់ជាតិ និងច្បាប់អន្តរជាតិ ។

មាត្រា ៥២.-

ហាមឃាត់ :
១ - ការធ្វើនេសាទ ឬ ការធ្វើអាជីវកម្មផ្សេងៗទៀតដែលប៉ះពាល់ ឬ វិខានដល់
ការលូតលាស់នៃស្មៅសមុទ្រ ឬ ផ្កាថ្ម ។

15/60

២-ការប្រមូលផល ការទិញ ការលក់ ការដឹកជញ្ជូន និងការធ្វើសន្និធិផ្តាច់ ។

៣-ការចូលសំចត ឬ ការបោះយុទ្ធជានៅក្នុងតំបន់ផ្តាច់ ។

៤-ការបំផ្លាញស្មៅសមុទ្រ ឬ ផ្តាច់ដោយសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ។

គ្រប់សកម្មភាពក្នុងចំណុចទី ១ ចំណុចទី ២ និងចំណុចទី ៣ ខាងលើអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែមានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ជំពូកទី ១០

ការគ្រប់គ្រងវារីវប្បកម្ម

មាត្រា ៥៣.-

ការធ្វើវារីវប្បកម្មទឹកសាបដូចខាងក្រោម អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាតែមានលិខិតអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលជលផល :

- ១-ស្រះដែលមានផ្ទៃក្រឡាសរុប លើសពីប្រាំពាន់(៥.០០០)ម៉ែត្រក្រឡា ។
- ២-លិងដែលមានផ្ទៃក្រឡាសរុប លើសពីពីរពាន់(២.០០០)ម៉ែត្រក្រឡា ។
- ៣-បែដែលមានផ្ទៃក្រឡាសរុប លើសពីដប់ប្រាំ(១៥)ម៉ែត្រក្រឡា ។

ការធ្វើវារីវប្បកម្មក្រពើ កន្ទាយ អណ្តើក កង្កែប អន្ទង់ ពស់ដែលបង្កកំណើតក្នុងទឹក ឬប្រភេទធនធានជលផលដទៃទៀត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៥៤.-

ការធ្វើវារីវប្បកម្មសមុទ្រដូចខាងក្រោម អាចប្រព្រឹត្តទៅបានលុះត្រាតែមានលិខិតអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលជលផល :

- ១-បែដែលមានផ្ទៃក្រឡាសរុប លើសពីម្ភៃ (២០) ម៉ែត្រក្រឡា ។
- ២-ស្រែបង្ហា ឬ ស្រះត្រី ដែលមានផ្ទៃក្រឡាសរុបលើសពីប្រាំពាន់ (៥.០០០) ម៉ែត្រក្រឡា ។
- ៣-វារីរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទ ដែលមានផ្ទៃក្រឡាទឹកសរុបលើសពីប្រាំពាន់ (៥០០០) ម៉ែត្រក្រឡា ។

៤- វារីសត្វផ្សេងទៀតដែលមានផ្ទៃក្រឡាទឹកសរុបលើសពីបីពាន់ (៣.០០០) ម៉ែត្រ ក្រឡា ។

ការធ្វើវារីវប្បកម្មអណ្តើកសមុទ្រ ឬ ប្រភេទធនធានជលផលដទៃទៀត ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៥៥.-

ការធ្វើវារីវប្បកម្មត្រីលំអគ្រប់ប្រភេទដូចខាងក្រោម អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែ មានលិខិតអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលជលផល :

១- ប្រភេទត្រីលំអពូជក្នុងប្រទេស លើសពីមួយម៉ឺន (១០.០០០) ក្បាល ។

២- ប្រភេទត្រីលំអពូជក្រៅប្រទេសលើសពីប្រាំពាន់ (៥.០០០) ក្បាល ។

ត្រីលំអគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៥៦.-

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គល ដែលមានបំណងធ្វើវារីវប្បកម្មគ្រប់ប្រភេទដូចមានចែងក្នុង មាត្រា ៥៣ មាត្រា ៥៤ និងមាត្រា ៥៥ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវដាក់ពាក្យសុំមករដ្ឋបាលជលផល មានសមត្ថកិច្ច និងត្រូវអនុវត្តតាមបទបញ្ជាបច្ចេកទេសវារីវប្បកម្មដែលកំណត់ដោយប្រធាន រដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់កណ្តាល ។

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលធ្វើវារីវប្បកម្មគ្រប់ប្រភេទដែលមិនតម្រូវឱ្យមានលិខិតអនុ- ញ្ញាត ត្រូវចុះបញ្ជីក្នុងសៀវភៅស្ថិតិវារីវប្បកម្មដោយមន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ៥៧.-

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលធ្វើវារីវប្បកម្មគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវរក្សាគុណភាពដី ទឹក វារីជីវសាស្ត្រ បរិស្ថាន និងហាមបង្ខំវត្ថុធាតុ សារធាតុពុល ឬ បង្កសកម្មភាពផ្សេងៗ ដូច មានចែងក្នុងមាត្រា ២២ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៥៨._

ការនាំចូលពូជវារីសត្វ ឬ វារីរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទពីបរទេស ក្នុងគោលបំណងធ្វើវារី រប្បកម្ម អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែមានការអនុញ្ញាតពីប្រធានរដ្ឋបាលជលផលជ្ជាក់ កណ្តាល បន្ទាប់ពីបានពិនិត្យគុណភាព និងវាយតម្លៃលើគំរូសំណាកដោយមន្ទីរពិសោធន៍ របស់រដ្ឋបាលជលផល ។

ជំពូកទី ១១

សហគមន៍នេសាទ

មាត្រា ៥៩._

ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបមានសិទ្ធិរួមគ្នាបង្កើតសហគមន៍នេសាទនៅតាមមូលដ្ឋាន របស់ខ្លួន ដោយឈរលើគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្តដើម្បីចូលរួមគ្រប់គ្រង អភិរក្ស អភិវឌ្ឍ និង ប្រើប្រាស់ធនធានជលផលប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

វិធានដើម្បីបង្កើតនិងគ្រប់គ្រងសហគមន៍នេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៦០._

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានសិទ្ធិប្រគល់ផ្នែកណាមួយនៃដែន នេសាទឱ្យទៅសហគមន៍ដែលរស់នៅក្នុង ឬ ក្បែរដែននេសាទក្រោមរូបភាពជាកន្លែងនេ- សាទសហគមន៍ ។

មាត្រា ៦១._

ខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល តាមរយៈដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយសមត្ថកិច្ចពាក់ ព័ន្ធដទៃទៀតមានភារកិច្ចសិក្សារៀបចំដែននេសាទដើម្បីបង្កើតជាកន្លែងនេសាទសហគមន៍ ដោយកំណត់ព្រំប្រទល់ច្បាស់លាស់ និងមានទំហំសមស្របផ្អែកតាមលទ្ធភាពធនធានជល- ផល និងតម្រូវការប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណីរបស់សហគមន៍ ។

នាយខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផល មានសិទ្ធិសម្រេចចុះ ឬ លុបកិច្ចព្រមព្រៀងកន្លែងនេសាទ សហគមន៍ជាមួយសហគមន៍មូលដ្ឋានណាមួយដែលរស់នៅក្នុង ឬ ក្បែរដែននេសាទ ។ កិច្ច

✱

ព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវមានសុពលភាពមិនលើសពីរយៈពេលបី (៣) ឆ្នាំ តែអាចពន្យារបាន ដោយផ្អែកលើរបាយការណ៍ពិនិត្យ និងវាយតម្លៃឡើងវិញរបស់ថ្នាក់ផ្នែករដ្ឋបាលជលផល ។

មាត្រា ៦២.-

កន្លែងនេសាទសហគមន៍ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយធានានិរន្តរភាពដោយសហគមន៍ នេសាទ ស្របតាមផែនការគ្រប់គ្រងកន្លែងនេសាទសហគមន៍ វិធានសហគមន៍នេសាទ និង គោលការណ៍ណែនាំអំពីសហគមន៍នេសាទ ។ រដ្ឋបាលជលផលត្រូវផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស តាមការស្នើសុំរបស់សហគមន៍មូលដ្ឋាន និងត្រូវតាមដានត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តផែនការគ្រប់ គ្រងកន្លែងនេសាទសហគមន៍ ។

ផែនការគ្រប់គ្រងកន្លែងនេសាទសហគមន៍ ត្រូវរៀបចំដោយសហគមន៍មូលដ្ឋាននិង មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់កណ្តាល ហើយនិងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ ជំរឿងរាល់បី (៣) ឆ្នាំម្តង ឬ មុនពេលកំណត់ក្នុងករណីចាំបាច់ ។

សហគមន៍នេសាទគ្មានសិទ្ធិលក់ ដោះដូរ ជួល ធ្វើអំណោយ ប្រវាស់ បែងចែក ឬ ធ្វើ ការផ្ទេរកន្លែងនេសាទសហគមន៍បានឡើយ ។

គោលការណ៍ណែនាំអំពីសហគមន៍នេសាទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៦៣.-

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ មានសិទ្ធិវិសាយកន្លែងនេសាទសហ- គមន៍តាមការចាំបាច់ណាមួយសម្រាប់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

ជំពូកទី ១២

ការដឹកជញ្ជូន និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្មផល ផលិតផលជលផល

មាត្រា ៦៤.-

ការដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលជលផលជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងព្រះរាជាណា- ចក្រកម្ពុជាត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាត និងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋបាលជល- ផលមានសមត្ថកិច្ច ។

វិធាននៃការដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលជលផលដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃ មាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៦៥._

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលជលផល ត្រូវបង់ថ្លៃបុព្វ- លាភលើផល ផលិតផលជលផលឱ្យរដ្ឋបាលជលផល លើកលែងតែសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ ក្នុងគ្រួសារ ឬ ការស្រាវជ្រាវ ។

អត្រានៃថ្លៃបុព្វលាភលើផល ផលិតផលជលផល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

យថាប្រភេទនៃផលិតផលជលផល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៦៦._

ការនាំចេញនូវផល ផលិតផលជលផលជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែមាន :

- ១-លិខិតអនុញ្ញាតពីប្រធានរដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់កណ្តាល ។
- ២-លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញពីអាជ្ញាធរគ្រប់គ្រងសាយភាយនៃកម្ពុជា ចំពោះ ប្រភេទផល ផលិតផលជលផលដែលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ទោះបីមានជាលក្ខណៈពាណិជ្ជ- កម្មក៏ដោយ ។
- ៣-វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់គុណភាពផ្នែករោគសាស្ត្រជលផល ផ្នែកតាមតម្រូវការ នៃប្រទេសនាំចូល ។

មាត្រា ៦៧._

ការនាំចូលនូវផល ផលិតផលជលផលជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែមាន :

- ១-លិខិតអនុញ្ញាតពីប្រធានរដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់កណ្តាល ។

២-លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យនាំចេញពីអាជ្ញាធរគ្រប់គ្រងសាយភាយនៃប្រទេសនាំចេញ
ចំពោះប្រភេទផល ផលិតផលផលផលដែលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ទោះបីមានជាលក្ខណៈ
ពាណិជ្ជកម្មក៏ដោយ ។

៣-វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់គុណភាពផ្នែករោគសាស្ត្រផលផលរបស់ប្រទេសនាំ
ចេញ ។

មាត្រា ៦៨.-

ការនាំចេញ ការនាំចូល ការទិញ ការលក់ ការដឹកជញ្ជូន ការកែច្នៃ និងការធ្វើសន្និ-
ធិប្រភេទផល ផលិតផលផលផលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ អនុញ្ញាតបានតែចំពោះផល ផលិត
ផលផលផលដែលបានមកពីការធ្វើវារីវប្បកម្ម និង/ ឬ ផ្អែកទៅតាមលក្ខខណ្ឌដូចមានចែង
ក្នុងមាត្រា ៦៤ មាត្រា ៦៥ មាត្រា ៦៦ និងមាត្រា ៦៧ នៃច្បាប់នេះ និង អនុសញ្ញាសាយភាយ ។

ប្រភេទផល ផលិតផលផលផលដែលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៦៩.-

ហាមឃាត់ :

១-ការទិញ ការលក់ ការកែច្នៃ ការធ្វើសន្និធិ និងការដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផល
ផលផលដែលបានមកពីការធ្វើនេសាទដោយខុសច្បាប់ ឬ ដោយប្រើឧបករណ៍នេសាទខុស
ច្បាប់ ។

២-ការដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលផលផលជាលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មដោយគ្មាន
លិខិតអនុញ្ញាត ឬ ខុសខ្លឹមសារនៃលិខិតអនុញ្ញាតជាអាទិ៍ យថាប្រភេទ បរិមាណ សុពលភាព
ចំណុចតាំងនៃទិសដៅ និង/ ឬ ផ្លូវដែលត្រូវឆ្លងកាត់ និងប្រភេទនៃមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ។

៣-ការដឹកជញ្ជូនឧបករណ៍នេសាទហាមឃាត់នៅក្នុងតំបន់គ្រប់គ្រងផលផល ។

៤-ការដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលផលផលក្នុងរដ្ឋប្រទេសនេសាទដោយពុំមានភ្ជាប់
លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យសន្និធិ ឬ ពុំបានកាត់ចេញនូវបរិមាណដឹកជញ្ជូនពីលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យ
សន្និធិ ។

ជំពូកទី ១៣
អំពីលិខិតអនុញ្ញាត

មាត្រា ៧០.-

លិខិតអនុញ្ញាតទាំងឡាយដែលប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យជលផល និងការបែងចែកសិទ្ធិ
ទទួលខុសត្រូវក្នុងការចេញលិខិតអនុញ្ញាត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

មាត្រា ៧១.-

គំរូលិខិតអនុញ្ញាត ទម្រង់ និងបែបបទនៃលិខិតដែលប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការក្នុងវិស័យ
ជលផល ត្រូវកំណត់ដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ជំពូកទី ១៤
នីតិវិធីដោះស្រាយបទល្មើសជលផល

មាត្រា ៧២.-

បទល្មើសជលផលជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលមានចរិតដោយឡែកដូចមានចែង
ក្នុងច្បាប់នេះ ។

មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផល មានសមត្ថកិច្ចជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស៊ើបអង្កេត
រាល់បទល្មើសជលផល និងចងក្រងសំណុំរឿងប្តឹងទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

ការស្រាវជ្រាវ ត្រួតពិនិត្យ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសជលផល ជាសមត្ថកិច្ចរបស់
រដ្ឋបាលជលផល ។

ប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាល
យុត្តិធម៌ ត្រូវអនុវត្តស្របតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ៧៣.-

នៅពេលបំពេញបេសកកម្មស្រាវជ្រាវ ត្រួតពិនិត្យ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសផល
ផល មន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផលត្រូវស្លៀកពាក់ឯកសណ្ឋាន ពាក់សញ្ញាសំគាល់ ពាក់ឋានន្តរសក្តិ
និងត្រូវមានលិខិតបញ្ជាបេសកកម្ម ។

មន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផលត្រូវធ្វើសច្ចាប្រណិធានចំពោះមុខអគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមសាលា
ឧទ្ធរណ៍ ដើម្បីទទួលនីតិសម្បទាបំពេញមុខងារជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ។

មន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផលដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវធ្វើនិង
ចុះហត្ថលេខាលើកំណត់ហេតុបទល្មើសផលផលតាមដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ។

សំលៀកបំពាក់ឯកសណ្ឋាន សញ្ញាសំគាល់ និងឋានន្តរសក្តិរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផល
ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៧៤.-

អាជ្ញាធរដែនដីគ្រប់ថ្នាក់ កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ អាជ្ញាធរគយ និងរដ្ឋាករ អាជ្ញាធរ
ព្រលានយន្តហោះ និងកំពង់ផែ និងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ត្រូវបង្កភាពងាយស្រួលនិង
ជួយផ្តល់កម្លាំងសហការក្នុងការស្រាវជ្រាវ ត្រួតពិនិត្យ ទប់ស្កាត់ និងបង្ក្រាបបទល្មើសផល
ផល ឬ ថែរក្សាវត្ថុតាងបទល្មើសផលផលជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងករណីមានការស្នើសុំពីមន្ត្រី
រដ្ឋបាលផលផលមានសមត្ថកិច្ច ។

ក្នុងករណីដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនេះ បានជួប
ប្រទះនូវបទល្មើសផលផលជាក់ស្តែង អាជ្ញាធរទាំងនោះ :

- ១- ត្រូវជូនព័ត៌មានជាបន្ទាន់ដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផលមានសមត្ថកិច្ចដែលនៅ
ជិតបំផុត ។
- ២- អាចឃាត់ខ្លួនជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស និងដកហូតទុកវត្ថុតាងនៃបទល្មើសជា
បណ្តោះអាសន្ន រួចបញ្ជូនជាបន្ទាន់ទៅមន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផលដែលទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រី
នគរបាលយុត្តិធម៌ ដើម្បីចាត់ការតាមនីតិវិធី ។
- ៣- មិនត្រូវប្រមូលប្រាក់ពិន័យ ឬ វិបល្លាសវត្ថុតាងនៃបទល្មើសផលផលដោយ
ផ្ទាល់ឡើយ ។

✱

មាត្រា ៧៥.-

ដើម្បីអនុវត្តភារកិច្ចរបស់ខ្លួន មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិដូចតទៅ:

- ១-ត្រួតពិនិត្យការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ និងការធ្វើវារីវប្បកម្មគ្រប់ប្រភេទ ។
- ២-ត្រួតពិនិត្យការដឹកជញ្ជូន ផងត្រី កន្លែងកែច្នៃ កន្លែងធ្វើសន្និធិ ឬ ទីតាំងទិញលក់ផល ផលិតផលជលផល ។
- ៣-បញ្ឈប់ និងត្រួតពិនិត្យលើគ្រប់មធ្យោបាយ ដែលសង្ស័យថាមានផ្ទុកវត្ថុតាងនៃបទល្មើសជលផល ។
- ៤-ចូលត្រួតពិនិត្យ ឬ ឆែកឆេរគ្រប់ទីកន្លែង រួមទាំងក្នុងព្រលានយន្តហោះ កំពង់ផែសមុទ្រ កំពង់ផែទន្លេ ផែស្ទួត វ័ជត្រី ច្រកព្រំដែន ចំណតរថយន្ត ស្ថានីយរថភ្លើង ក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែងដោយមានកិច្ចសហការជាមួយសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ។

៥-សាកសួរបុគ្គលនានាអំពីព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផល ។

៦-ដកហូតឃាត់ទុកជាបណ្តោះអាសន្ននូវលិខិតអនុញ្ញាតគ្រប់ប្រភេទដែលកំណត់ដោយច្បាប់នេះ បើសិនជាបុគ្គលកាន់កាប់លិខិតអនុញ្ញាតនោះប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់នេះ ។

ចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានសិទ្ធិដូចតទៅ :

- ១-លែង រក្សាទុកជាប្រយោជន៍សាធារណៈ ឬ បំផ្លាញចោលនូវផល ផលិតផលជលផលល្មើសច្បាប់ដែលបានដកហូត ឃាត់ទុក និងលក់ចំពោះវត្ថុតាងណាដែលងាយខូចខាត ដោយមានការចូលរួមជាសាក្សីពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ឬ សមត្ថកិច្ចនានាដែលនៅជិតនោះ ដោយមានកំណត់ហេតុត្រឹមត្រូវ ។
- ២-បំផ្លាញចោលដោយមានកំណត់ហេតុត្រឹមត្រូវនូវវត្ថុតាងនៃបទល្មើសជលផលមានជាអាទិ៍ ឧបករណ៍នេសាទហាមឃាត់ ឬ ឧបករណ៍នេសាទ ឬ សម្ភារៈ បរិក្ខារល្មើសច្បាប់ ឬ ឡធុងប្រភេទឈើព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។
- ៣-ក្នុងករណីបទល្មើសជាក់ស្តែង ចូលឆែកឆេរនៅក្នុងទីធ្លារអាសារ ឬ ក្នុងលំនៅដ្ឋានស្របតាមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ៧៦.-

ក្នុងករណីបទល្មើសជលផលជាក់ស្តែង មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិ ដកហូតឃាត់ទុកជាបណ្តោះអាសន្ន :

១- ផល ផលិតផលជលផលដែលបានមកពីការធ្វើអាជីវកម្មនេសាទ ការធ្វើវារី វប្បកម្ម ការកែច្នៃ ការធ្វើសន្តិធិ ការទិញ ការលក់ ជែត្រី ឬ ការដឹកជញ្ជូន ដែលល្មើសនឹង ច្បាប់នេះ ។

២- ផល អនុផលព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាងដែលបានមកពីការកាប់ ការគ្គារ ការរាន ការឈូសឆាយដោយល្មើសនឹងច្បាប់នេះ ។

៣- ឧបករណ៍នេសាទ និងមធ្យោបាយរួមផ្សំដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្តបទ ល្មើស ។

៤- ប្រភេទផល ផលិតផលជលផលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ។

៥- សម្ភារៈបរិក្ខារ ឬ មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូននានាដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្ត បទល្មើសជលផល ឬ យកចេញបរិក្ខារណាមួយសម្រាប់ដំណើរការនាវា ឬ យានយន្ត ។

៦- ឯកសារផ្សេងៗ ដែលពាក់ព័ន្ធបទល្មើសជលផល ។

៧- លិខិតអនុញ្ញាតគ្រប់ប្រភេទ ក្នុងករណីដែលអ្នកទទួលសិទ្ធិតាមលិខិតអនុញ្ញាត នោះប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងច្បាប់នេះ ។

មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌មានសិទ្ធិ សម្រេចឃាត់ខ្លួនជនប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលបានរយៈពេល៤៨ម៉ោងយ៉ាងយូរ ដើម្បី បំពេញសំណុំរឿងបញ្ជូនទៅតុលាការ ។

មាត្រា ៧៧.-

ការកសាងសំណុំរឿងនៃបទល្មើសជលផល ត្រូវអនុវត្តតាមច្បាប់ស្តីពីនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។ ទម្រង់បែបបទនៃកំណត់ហេតុបទល្មើសជលផល ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរួមរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ ។

3/60

មាត្រា ៧៨.-

វត្ថុតាងនៃបទល្មើសជលផល ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម :

១- ផល ផលិតផលជលផល និងឧបករណ៍នេសាទ ឬ ផល អនុផលព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាងដែលជាវត្ថុតាងពិតប្រាកដនៃបទល្មើស ។

២- សម្ភារៈ បរិក្ខារ និងមធ្យោបាយដែលប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។

វត្ថុតាងដែលមន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ច បានដកហូតឃាត់ទុកជាបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវតែរក្សាទុករហូតដល់សំណុំរឿងនៃបទល្មើសត្រូវបានដោះស្រាយរួចជាស្ថាពរ តាមការបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ឬ តាមការជំនុំជម្រះរបស់តុលាការ ។

ក្នុងករណីមិនអាចទុកយូរបានបណ្តាលមកពីការពុករលួយហួតហែង ធ្វើឱ្យ បាក់បែកបរិ- មាណ និងគុណភាព មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ចអាចលក់វត្ថុតាងទាំងនោះយក ប្រាក់មកតម្កល់ទុកបាន ។

ក្នុងពេលកំពុងប្រើប្រាស់ក្នុងការប្រព្រឹត្តបទល្មើស អ្នកបើកបរមធ្យោបាយអូស ឬ រុញ ឬ គីកដំឡូងវត្ថុតាងនៃបទល្មើសដែលគ្មានម្ចាស់នៅជាមួយ ត្រូវឃាត់ខ្លួនជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីជាប្រយោជន៍នៃការស៊ើបអង្កេតរកជនល្មើស និងអ្នកសមគំនិត ។

មាត្រា ៧៩.-

មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ត្រូវស្លៀក ពាក់ឯកសណ្ឋាន ពាក់សញ្ញាសំគាល់ និងពាក់ឋានន្តរសក្តិ នៅពេលចូលរួមសវនាការរបស់ តុលាការ ។

មាត្រា ៨០.-

នៅរាល់ពេលសវនាការ មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រី នគរបាលយុត្តិធម៌ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿងបទល្មើសជលផលមានសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចចូល បំភ្លឺអំពីលទ្ធផលនៃការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសជលផលនោះជូនតុលាការ ។

មាត្រា ៨១.-

អាជ្ញាយុកាលនៃបទល្មើសជលផល ត្រូវស្របតាមគោលការណ៍នៃច្បាប់ព្រៃឬទណ្ឌ ។

មាត្រា ៨២._

បុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលដូចមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ត្រូវទទួលខុសត្រូវ ចំពោះសកម្មភាពដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្ត ។

បុគ្គលដែលបានផ្តល់មធ្យោបាយ ឬ បានបញ្ជា ឬ បានសម្រួលឱ្យជនណាមួយប្រព្រឹត្ត បទល្មើសជលផល ត្រូវចាត់ទុកថាជាអ្នកសមគំនិតហើយត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃ ច្បាប់នេះដូចគ្នានឹងអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្ទាល់ដែរ ។

មាត្រា ៨៣._

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលបរទេសដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលក្នុងព្រះរាជា- ណាចក្រកម្ពុជាត្រូវស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៨៤._

មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលដែលបានទទួលនីតិសម្បទាជាមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ មានសិទ្ធិ ផ្អាកសកម្មភាពនេសាទនៅក្នុងទីតាំងនេសាទទាំងមូល ឬ មួយផ្នែកជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បី ចាត់ការតាមនីតិវិធី ក្នុងករណីរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលនោះប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិ នៃច្បាប់នេះ ឬ ល្មើសនឹងកិច្ចសន្យា ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងរហូតដល់ដំណោះស្រាយនៃវិវាទត្រូវ បានបញ្ចប់ ។

មាត្រា ៨៥._

បុគ្គលណាដែលមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថ- កិច្ច មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាក្នុងរយៈពេលសាមសិប (៣០) ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតពីថ្ងៃទទួលសេចក្តី សម្រេចនេះ ទៅប្រធានរដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់កណ្តាល ។

ប្រធានរដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់កណ្តាល ត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ានោះ ក្នុងរយៈពេល សាមសិប (៣០) ថ្ងៃយ៉ាងយូរគិតពីថ្ងៃទទួលបណ្តឹងតវ៉ានោះ ។ ក្រោយពីបានទទួលសេចក្តី សម្រេចចុងក្រោយលើការពិនិត្យឡើងវិញដោយប្រធានរដ្ឋបាលជលផលថ្នាក់កណ្តាល ក្នុង ករណីមិនអាចទទួលយកបាន ជននោះមានសិទ្ធិធ្វើបណ្តឹងតវ៉ាទៅតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

4

ការតវ៉ាក្រោមមាត្រានេះ នឹងមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិអំណាច និងដំណើរការអនុវត្ត ច្បាប់របស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ចក្រោមច្បាប់នេះឡើយ ។

ជំពូកទី ១៥

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៨៦.-

ការសម្រេចផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ការផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់ ការរឹបអូស ការ ព័ន្ធជាញរោលវត្ថុតាងដែលសមត្ថកិច្ចជលផលប្រគល់ជូន និងការជួសជុលសំណងនៃការ ខូចខាតជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ ។

ការសម្រេចពិន័យអន្តរការណ៍ ការព្រមាន ការដកហូត ឬ ការល្អិតល្អន់អនុញ្ញាត ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងជាសមត្ថកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលជលផល ។

ក្នុងករណីជនល្មើសមិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ រដ្ឋបាលជលផលត្រូវបញ្ជូន សំណុំរឿងបទល្មើសទៅតុលាការ ។

មន្ត្រីរាជការដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផល ត្រូវទទួលទណ្ឌកម្មខាងវិន័យរដ្ឋបាល បន្ថែមលើទោសទណ្ឌដែលកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៨៧.-

រដ្ឋបាលជលផលមានសិទ្ធិសម្រេចអំពីការពិន័យអន្តរការណ៍ លើបទល្មើសជលផល ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩២ មាត្រា ៩៣ មាត្រា ៩៤ មាត្រា ៩៥ មាត្រា ៩៦ និងមាត្រា ៩៧ នៃច្បាប់នេះ ។

ការពិន័យអន្តរការណ៍លើបទល្មើសជលផល អាចធ្វើបានតែក្នុងករណីជនល្មើសសារ- ភាពទោសកំហុស និងយល់ព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យស្របតាមទោសប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ក្នុង រយៈពេលមិនឱ្យលើសពីដប់ប្រាំ (១៥) ថ្ងៃគិតពីថ្ងៃចេញសេចក្តីសម្រេចពិន័យ ។

បែបបទ និងការផ្តល់សិទ្ធិសម្រេចពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ក្នុងការកំណត់បរិមាណទឹកប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវពិចារណាលើកត្តាដូចខាងក្រោម :

- ១-ផលប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចជាក់ស្តែងពីលទ្ធផលនៃបទល្មើស ។
- ២-កម្រិតខូចខាតដល់បរិស្ថាន ។ -
- ៣-ចំនួននៃការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ។
- ៤-បរិមាណប្រាក់ពិន័យដែលធ្វើឱ្យរាងចាល ។
- ៥-ការប្រព្រឹត្តល្មើសដោយចេតនា ។

មាត្រា ៨៨.-

ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍ ប្រាក់ពិន័យតាមសាលក្រម ឬ សាលដីការបស់តុលាការ ឬ ប្រាក់ ឯនមកពីការលក់វត្ថុតាង ដែលតុលាការសម្រេចវិបល្លាសជាសម្បត្តិរដ្ឋត្រូវបង់ចូល បរិកាណ៍ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលអាចសម្រេចផ្តល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តដល់ប្រជាពលរដ្ឋ និងមន្ត្រីដែល បានចូលរួមក្នុងករណីបង្ក្រាបបទល្មើសជលផលជាក់ស្តែងដែលបង្កមហន្តរាយធ្ងន់ធ្ងរណា មួយ ។

មាត្រា ៨៩.-

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ត្រូវផ្តន្ទាទោស ដូចតទៅ :

- ១-ចំពោះបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីបី (៣) ឆ្នាំ ទៅប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងវត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវវិបល្លាសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។
- ២-ចំពោះបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ២ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ទៅបី(៣)ឆ្នាំ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅហាសិប លាន(៥០.០០០.០០០)រៀល ។ វត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវវិបល្លាសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។
- ៣-ចំពោះបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ៣ ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ខែ ទៅមួយ (១) ឆ្នាំ ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលាន (១.០០០.០០០) រៀល ទៅប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ។ វត្ថុតាងទាំងអស់អាចត្រូវវិបល្លាសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។
- ៤-ការពិន័យអន្តរការណ៍ ការបំផ្លាញចោល ការដកហូត ឬ ការលួរកិច្ចគ្រមព្រៀង ឬ លិខិតអនុញ្ញាត ។

4

តម្លៃទីផ្សារនៃផល ផលិតផលជលផល ឧបករណ៍នេសាទ និងកម្រិតសមាមាត្រនៃថ្លៃ
ឈ្នួលនេសាទជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការពិន័យ ត្រូវកំណត់ដោយក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា
ប្រមាញ់ និងនេសាទ ដើម្បីអនុវត្តឯកភាពទូទាំងប្រទេស ។

មាត្រា ៩០.-

រូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ខូច
ខាតដល់អេកូឡូស៊ីជលផលនៅក្នុងដែននេសាទ ត្រូវចេញថ្លៃស្តារ ឬ ជួសជុលការខូចខាត
ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌដូចដើមឡើងវិញ ។

មាត្រា ៩១.-

រដ្ឋបាលជលផលអាចចេញលិខិតព្រមាន ចំពោះសកម្មភាពល្មើសនៅក្នុងដែននេសាទ
ដូចខាងក្រោម :

- ១- នេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅកន្លែងនេសាទគ្រួសារដែលជាបឹងតូចៗ ស្ថិត
នៅក្នុងនាទីម្នាក់នេសាទនារដូវបើកនេសាទ មិនគោរពទៅតាមបទបញ្ជាបច្ចេកទេសដែល
កំណត់ដោយរដ្ឋបាលជលផល ។
- ២- ធ្វើវារីវប្បកម្មមិនតម្រូវឱ្យមានលិខិតអនុញ្ញាត តែមិនរាយការណ៍ឱ្យរដ្ឋបាល
ជលផល ។
- ៣- ប្រើប្រាស់លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើវារីវប្បកម្មមានលក្ខណៈអាជីវកម្មហួសសុពល
ភាព ។

មាត្រា ៩២.-

ត្រូវទទួលពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលជលផលជាប្រាក់ពីពីរ (២) ដង ទៅបី (៣) ដង
លើតម្លៃទីផ្សារនៃវត្ថុតាងពិតប្រាកដ ឯវត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវប្រគល់ឱ្យសាមីជនវិញ ចំពោះ
ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ១- នេសាទគ្រប់ប្រភេទដែលធ្វើឱ្យរាំងស្ទះចរាចរណ៍ត្រីចុះទៅតំបន់កប្បីងទន្លេ
សាប ។

២-ចាប់ លក់ ទិញ ដឹកជញ្ជូន ប្រមូលផល កែច្នៃ និងធ្វើសន្និធិប្រភេទផល ផលិត-
ផលផលផលពីធម្មជាតិដែលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់ ។

៣-បោះបង្គោលបង្កើតឡូត៍នេសាទថ្មី ឬ នេសាទជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្ម នៅក្នុង
កន្លែងនេសាទបម្រុង ។

៤-នាំចេញ នាំចូលប្រភេទផល ផលិតផលផលផលពីធម្មជាតិដែលកំពុងរង
គ្រោះថ្នាក់ ។

៥-ប្រមូល ដឹកជញ្ជូន និងធ្វើសន្និធិឈើ អុស ធូលីប្រភេទឈើព្រៃលិចទឹក និង
ព្រៃកោងកាងជាលក្ខណៈអាជីវកម្ម ឬ ពាណិជ្ជកម្ម ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសផលផលដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដង ឡើង
ទៅ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលផលផលទ្វេដងនៃប្រាក់ដែលត្រូវពិន័យអន្តរ-
ការណ៍ក្នុងមាត្រានេះ និងវត្ថុតាងពិតប្រាកដទាំងអស់ត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។

មាត្រា ៩៣.-

ត្រូវទទួលពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលផលផល ជាប្រាក់ពីរ (២) ដងលើតម្លៃទីផ្សារ
នៃវត្ថុតាងពិតប្រាកដ ឯវត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវប្រគល់ឱ្យសាមីជនវិញ ចំពោះជនណាដែលបាន
ប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

១-ធ្វើសន្និធិផល ផលិតផលផលផលគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតលើស ឬ ខ្វះបរិមាណ
និង/ ឬ ខុសយថាប្រភេទដែលកំណត់ក្នុងលិខិតអនុញ្ញាត ។

២-ផ្ទេរផលនេសាទនៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រក្នុងគោលបំណងនាំចេញដោយ
គ្មានការអនុញ្ញាត ។

៣-ដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលផលផលដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតលើសបរិមាណ
ហួសសុពលភាព ខុសចំណុចទីតាំងនៃទិសដៅ និង/ ឬ ផ្លូវដែលត្រូវឆ្លងកាត់ ខុសមធ្យោបាយ
ដែលកំណត់ក្នុងលិខិតអនុញ្ញាតដឹកជញ្ជូន ។

៤-ដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលផលផលដោយពុំ បានភ្ជាប់ប័ណ្ណបង់ប្រាក់បុព្វលាភ
និង/ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យសន្និធិ ឬ ពុំ បានកាត់ចេញនូវបរិមាណដឹកជញ្ជូនពីលិខិតអនុញ្ញាត
ឱ្យសន្និធិ ។

✚

៥-នាំចេញ នាំចូលផល ផលិតផលផលដល់គ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ។

៦-នាំចេញ នាំចូលផល ផលិតផលផលដល់គ្មានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់គុណភាព ផ្នែកភោគសាស្ត្រផលដល់ ។

៧-ធ្វើវារីវប្បកម្មគ្រប់ប្រភេទផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ដោយគ្មានលិខិត អនុញ្ញាត ខុសយថាប្រភេទ និង/ឬ មិនអនុវត្តតាមបទបញ្ជាបច្ចេកទេស ។

៨-ទិញ លក់ផ្កាថ្ម ឬ ពពួកសំបកខ្យងខ្មៅតាំងលំអដែលជាប្រភេទកម្រ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសផលដល់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដង ឡើង ទៅ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលផលដល់ទ្វេដងនៃប្រាក់ដែលត្រូវពិន័យអន្តរ- ការណ៍ក្នុងមាត្រានេះ និងវត្ថុតាងពិតប្រាកដទាំងអស់ត្រូវវិបល្លាសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។

មាត្រា ៩៤.-

ត្រូវទទួលពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលផលដល់ជាប្រាក់ពីមួយ (១) ដង ទៅពីរ (២) ដងលើតម្លៃទីផ្សារនៃវត្ថុតាងពិតប្រាកដ ឯវត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវប្រគល់ឱ្យសាមីជនវិញ ចំពោះ ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

១-នេសាទដោយអ្ននអូសតូ ឬ អ្ននហ៊ុមរួមផ្សំភ្លើងធ្វើឱ្យត្រី ឬ វារីសត្វកំ ។

២-នេសាទដោយឧបករណ៍ម៉ាញ៉ូ នាម ជន មងក្រឡក មងអូស ឈ្នាងអូស លៀស ឬ ខ្មៅនៅទឹកសាប និងឈ្នាងអូសគ្រែងឈាមនៅតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រដែលអូស ឬ រុញដោយ កម្លាំងម៉ាស៊ីនដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

៣-នេសាទដោយប្រើឧបករណ៍ងាយចាប់ត្រី ឬ ងាយចាប់បង្កងខុសទីតាំងកំណត់ របស់ឡត៍ងាយចាប់ត្រី ឬ ងាយចាប់បង្កង ។

៤-នេសាទដោយអ្ននអូស ឬ ឈ្នាងអូសគ្រីក្រឡាហូលនៅក្រៅតំបន់អនុញ្ញាតឱ្យ ធ្វើនេសាទ ។

៥-ប្រើនាវានេសាទបរទេសដើម្បីធ្វើអាជីវកម្មនេសាទក្នុងដែននេសាទសមុទ្រ កម្ពុជាមិនអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ។

៦-ប្រើនាវានេសាទបរទេសដើម្បីធ្វើអាជីវកម្មនេសាទនៅក្នុងដែននេសាទសមុទ្រ កម្ពុជាគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ។

✍

៧-ចាប់ លក់ ទិញ ធ្វើសន្និធិ និងដឹកជញ្ជូនកូន ឬ ពងស្រី និងកូន ឬ ពងវារីសត្វ ផ្សេងទៀតដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ។

៨-ផលិត ទិញ លក់ ដឹកជញ្ជូន រក្សាទុកឧបករណ៍នេសាទអ្ននអូសតូ ។

៩-មិនគោរពតាមផែនការគ្រប់គ្រង និងផែនការប្រមូលផល ផលិតផលផល ប្រចាំឆ្នាំ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលចំណុចទី ១ ចំណុចទី ២ ចំណុចទី ៣ ចំណុចទី ៤ ចំណុចទី ៥ និងចំណុចទី ៦ នៅពេលយប់ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលជលផល ផលរទ្ធផលនៃប្រាក់ពិន័យក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ ហើយវត្តតាងពិតប្រាកដទាំងអស់ ត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដងឡើងទៅ ត្រូវ ទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលជលផលផលរទ្ធផលនៃប្រាក់ពិន័យក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃ មាត្រានេះ ហើយវត្តតាងពិតប្រាកដទាំងអស់ត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។

មាត្រា ៩៥.-

ត្រូវទទួលពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលជលផលជាប្រាក់សមាមាត្រទៅនឹងថ្លៃឈ្នួល នេសាទ ឯវត្តតាងទាំងអស់ត្រូវប្រគល់ឱ្យសាមីជនវិញ ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទ ល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

១-ផ្ទេរលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអាជីវកម្មនេសាទដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។

២-ប្រើប្រាស់នាវានេសាទគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតរៀបចំឧបករណ៍នេសាទដែល មានលក្ខណៈគ្រឿមធ្វើនេសាទក្នុងដែននេសាទសមុទ្រ ។

៣-ប្រើប្រាស់នាវានេសាទធ្វើនេសាទក្នុងដែននេសាទគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ឬ គ្មាន សៀវភៅនាវានេសាទ ។

៤-ប្រើប្រាស់នាវានេសាទមានឧបករណ៍អ្ននអូសដោយកម្លាំងម៉ាស៊ីននៅក្នុង កន្លែងនេសាទតាមឆ្នេរដោយរៀបចំមានលក្ខណៈគ្រឿមធ្វើនេសាទ ។

៥-ប្រើប្រាស់ទូក កាណូត កប៉ាល់នេសាទដោយគ្មានចុះបញ្ជីពីរដ្ឋបាលជលផល ។

✍

៦- មិនអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងសៀវភៅនាវានេសាទ ។

៧- នេសាទដោយលបណា ឬ រ៉ាវក្នុងតំបន់កំណត់ហួសសុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាត ។

៨- នេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្មដោយអ្ននលើសពីបីរយ (៣០០) ម៉ែត្រ នៅក្រៅបឹងទន្លេសាប និងលើសពីប្រាំមួយរយ (៦០០) ម៉ែត្រ នៅក្នុងបឹងទន្លេសាប ។

៩- នេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្មដោយអ្នននៅក្នុងកន្លែងនេសាទដែលទុកសម្រាប់តែប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងកន្លែងដែលធ្វើឱ្យរំខានដល់ការធ្វើអាជីវកម្មក្នុងឡូត៍នេសាទ និងនៅក្នុងកន្លែងនេសាទដែលទម្លាប់ធ្វើអាជីវកម្មនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍តូចៗ ។

១០- នេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្មគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ខុសទីតាំងនេសាទ ខុសយថាប្រភេទឧបករណ៍នេសាទ ឬ ប្រើប្រាស់លិខិតអនុញ្ញាតហួសសុពលភាព ។

១១- នេសាទដោយលបណា ឬ រ៉ាវ ខុសពេលកំណត់លើសពីប្រាំរយ (៥០០) ម៉ែត្រ រាំងស្ទះដល់ផ្លូវជលយានគ្រប់ប្រភេទ មិនដកចេញតាមពេលកំណត់ក្នុងតំបន់កំណត់ ។

១២- នេសាទជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្មដោយគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ឬ ហួសសុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាត ។

១៣- នេសាទប៉ះពាល់ ឬ ខូចខាតដល់ស្មៅសមុទ្រ ឬ ផ្កាថ្ម ។

១៤- មិនព្រមផ្អាកការធ្វើនេសាទតាមការបញ្ឈប់បណ្តោះអាសន្នរបស់រដ្ឋបាលជល-
ជលយានសមត្ថកិច្ច ។

១៥- ប្រើសាច់មង អ្នន ឬ លូសសំណាញ់ដែលមានក្រឡាតូចជាងបួន (៤) សង្កី-
ម៉ែត្រធ្វើរបាំងរួមផ្សំ ឬ ជំនួសរបាំងព្រួល ។

១៦- ធ្វើអាជីវកម្មនេសាទដោយមិនអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងសៀវភៅ
បន្ទុកឡូត៍នេសាទ ឬ លិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនេសាទ ។

១៧- បោះរបាំងក្នុងឡូត៍នេសាទ ឬ ផ្លូវទឹកនៃតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រដោយមិនបើកមុខទឹក
ឱ្យជលយានធ្វើចរាចរណ៍បាន ។

១៨- ធ្វើឱ្យ ចាស់ទឹកនៅមុខរបាំង ។

១៩- បោះទីតាំងឡូត៍ដោយខុសពីការកំណត់ ។

២០- ប្រើឧបករណ៍នេសាទ ឬ ពេលវេលានេសាទនៅក្នុងកន្លែងនេសាទសហគមន៍

ខុសពីការកំណត់របស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដង ឡើងទៅ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលផលផលទ្វេដងនៃប្រាក់ដែលត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ក្នុងមាត្រានេះ និងវត្ថុតាងពិតប្រាកដទាំងអស់ត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ។

មាត្រា ៩៦.-

ត្រូវទទួលពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលផលផល ជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅដប់លាន (១០.០០០.០០០) រៀល ឯវត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវប្រគល់ឱ្យ សាមីជនវិញ ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម៖

- ១-ប្រើប្រាស់លិខិតអនុញ្ញាតបង្កើតដែក្រី ទីតាំងកែច្នៃផល ផលិតផលផលផល តាមទ្រង់ទ្រាយឧស្សាហកម្ម ហួសសុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាត ។
- ២-ប្រើប្រាស់នាវានេសាទបរទេសដែលមានលិខិតអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនេសាទចូលសំបកក្នុងដែននេសាទសមុទ្រកម្ពុជាពុំផ្តល់ព័ត៌មាន ឬ ពុំទាន់មានការអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលចំណុះផល ។
- ៣-បានទទួលសិទ្ធិធ្វើអាជីវកម្មឱ្យនេសាទ មិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចរក្សាការពារព្រៃលិចទឹក និងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋនៅក្នុងនាទីឱ្យនេសាទ ។
- ៤-គាស់ កកាយយកថ្ម ដី ខ្សាច់ រ៉ែ ដែលមាននៅក្នុងដែននេសាទដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។
- ៥-ធ្វើនេសាទក្នុងកន្លែងនេសាទបម្រុងដោយប្រើឧបករណ៍គ្រប់ប្រភេទរួមផ្សំដោយរចាំងព្រលដែលមានបណ្តោយលើសពីហាសិប (៥០) ម៉ែត្រ ឬ លាតសន្ធឹងលើសពីពីរភាគបី (២/៣) នៃទទឹងមុខទឹក ឬ ធ្វើឱ្យរាំងស្ទះផ្លូវជលយានគ្រប់ប្រភេទ ។
- ៦-សិក្សាស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រផលផល ឬ យកគំរូពិសោធន៍នៅក្នុងដែននេសាទគ្មានការអនុញ្ញាត ។
- ៧-ប្រមូលផល ធ្វើសន្និធិផ្កាថ្ម ឬ ចូលចតនាវា បោះយុទ្ធជានៅក្នុងតំបន់ផ្កាថ្មដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។
- ៨-បង្កើតដែក្រី ទីតាំងកែច្នៃផល ផលិតផលផលផលតាមទ្រង់ទ្រាយឧស្សាហកម្ម

៥/១០

គ្មានលិខិតអនុញ្ញាតពីរដ្ឋបាលជលផល ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដង ឡើងទៅ ត្រូវទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលជលផលទ្វេដងនៃប្រាក់ដែលត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍ក្នុងមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៩៧.-

ត្រូវទទួលពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដ្ឋបាលជលផលជាប្រាក់ពីប្រាំរយពាន់ (៥០០.០០០) រៀល ទៅប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ឯវត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវប្រគល់ឱ្យសាមីជនវិញ ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម ៖

១- មិនរុះរើ និងដកចេញទីតាំងនេសាទក្នុងឡូត៍នេសាទតាមកាលកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ ។

២- បង្កើតទីតាំងទិញ លក់ សន្និធិ ឬ កន្លែងកែច្នៃផល ផលិតផលជលផលតាមទ្រង់ម្រាបសិប្បកម្មគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ឬ ហួសសុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាត ។

៣- ពុំមានសៀវភៅកត់ត្រាស្ថិតិផល ផលិតផលជលផល ។

៤- ពុំបានកត់ត្រាស្ថិតិផល ផលិតផលជលផល ឬ រាយការណ៍ជូនរដ្ឋបាលជលផលឱ្យបានទៀងទាត់ ។

៥- ធ្វើវារីវប្បកម្មគ្រប់ប្រភេទមិនរក្សាគុណភាពដី ទឹក វារីជីវសាស្ត្រ និង បរិស្ថានដោយបង្ហូរកាកសំណល់ចូលទៅក្នុងដែននេសាទ ។

៦- តាំងទីលំនៅថ្មីដែលស្ថិតនៅតិចជាងពីរ (២) គីឡូម៉ែត្រ ពីកន្លែងអភិរក្សជលផល ។

៧- នាំចូលពូជវារីសត្វ ឬ វារីរុក្ខជាតិគ្រប់ប្រភេទគ្មានលិខិតអនុញ្ញាត ។

៨- ធ្វើនាវាចរណ៍ឆ្លងកាត់ ឬ ធ្វើសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតក្នុងកន្លែងអភិរក្សជលផល ។

៩- ធ្វើអាជីវកម្មផ្សេងៗដែលប៉ះពាល់ ឬ ខូចខាតដល់ស្មៅសមុទ្រ ឬ ផ្កាថ្ម ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសដូចមានចែងក្នុងមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដល់ ឡើងទៅត្រូវ
ទទួលការពិន័យអន្តរការណ៍ពីរដួងចូលរួមផលផលទ្វេដងនៃប្រាក់ដែលត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍
ក្នុងមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៩៨.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសក្រោមបទល្មើសផលផលថ្នាក់ទី ១ ដែលត្រូវដាក់ពន្ធនាគារពីបី(៣)
ឆ្នាំ ទៅប្រាំ (៥) ឆ្នាំ និងវត្តតាងទាំងអស់ត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ឬ បំផ្លាញចោល និងដក
រហូតកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ លិខិតអនុញ្ញាត ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយ
ដូចខាងក្រោម :

- ១- កាប់ផ្ការគាស់រាន ឈូសឆាយព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ឬ ហ៊ុមព័ទ្ធ
កាន់កាប់ដីព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។
- ២- បង្កឱ្យភ្លើងឆេះ ឬ ដុតព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។
- ៣- ចាក់ចោល បោះចោល បង្ហូរ ចាចពង្រាយសារធាតុពុល ឬ ប្រព្រឹត្តសកម្ម
ភាពធ្វើឱ្យពុល ឬ បង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់វារីសត្វ និងវារីរុក្ខជាតិនៅក្នុងដែននេសាទ ។
- ៤- នេសាទដោយឧបករណ៍ឆក់ គ្រឿងផ្ទុះ និងសារធាតុពុលគ្រប់ប្រភេទនៅក្នុង
ដែននេសាទ ។
- ៥- នេសាទដោយឧបករណ៍ប្លូម ចាច ពង្រីកផ្នែកណាមួយនៃដែននេសាទ ដែល
បង្កមហន្តរាយដល់ធនធានជលផល ។
- ៦- នេសាទដោយឧបករណ៍ទំនើប ឬ ឧបករណ៍នេសាទដែលបង្កើតថ្មី ឬ រៀប
នេសាទបែបថ្មី ឬ ឧបករណ៍នេសាទ ដែលគ្មានកំណត់ក្នុងប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិ-
កម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទដែលនាំមកនូវការបំផ្លាញមធ្យមជាតិ ធនធានជលផល ប្រព័ន្ធ
អេកូឡូស៊ីជលផល ។
- ៧- នេសាទជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្មក្នុងរដ្ឋប័ទ្ធនេសាទ ។
- ៨- នេសាទជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្មក្នុងកន្លែងអភិរក្សជលផល ។
- ៩- ធ្វើទំនប់កាត់ ឬ លុបទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក អូរ បឹង ត្រពាំង ប្រឡាយ អាងទឹក និង

4760

អាងធម្មជាតិ ដែលអាចបង្កមហន្តរាយដល់ធនធានជលផលដោយគ្មានការសិក្សាវាយតម្លៃ ពីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

១០-បំផ្លាញស្មៅសមុទ្រ ឬ ផ្កាថ្ម និងធ្វើឱ្យអន្តរាយដល់អេកូឡូស៊ី ស្មៅសមុទ្រ ឬ ផ្កាថ្ម ។

១១-សាងសង់ឱ្យ រោងសិប្បកម្ម មូលដ្ឋានកែច្នៃ និងរោងចក្រគ្រប់ប្រភេទដែល ប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមជាប្រភេទឈើព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។

១២-បំផ្លិចបំផ្លាញ ឬ ធ្វើឱ្យខូចខាតអន្លង់ជ្រៅៗដែលជាជម្រក ឬ កន្លែងពងកូន របស់រាវីសត្វ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលចំណុចទី ៤ ចំណុចទី ៥ ចំណុចទី ៦ ចំណុចទី ៧ និងចំណុចទី ៨ នៅពេលយប់ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសទ្វេដងនៃបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ នៃមាត្រា នេះ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ ចាប់ពីពីរ(២)ដង ឡើងទៅ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ទ្វេដងនៃបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ នៃមាត្រានេះ ។

មាត្រា ៩៩.-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសក្រោមបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ២ ដែលត្រូវដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១) ឆ្នាំ ទៅបី(៣)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅហាសិបលាន (៥០.០០០.០០០) រៀល និងវត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ឬ បំផ្លាញចោលចំពោះ ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ១-បំផ្លាញ លាក់បាំង លក់ ឬ លួចវត្ថុតាងបទល្មើសជលផល ។
- ២-ផ្លាស់ប្តូរ រំកិល ឬ ដឹកកប់បង្គោលព្រំប្រទល់នៃតំបន់គ្រប់គ្រងជលផល ។
- ៣-ធ្វើឱ្យខូចខាត ឬ បំផ្លាញចោលទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋនៅក្នុងដែននេសាទ ។
- ៤-នេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្មក្នុងកន្លែងអភិរក្សជលផល ។
- ៥-នេសាទដោយអ្ននអូសទឹកសាប និងឈិបយន្ត ។
- ៦-ដឹកប្រឡាយ រណ្តៅ ឬ ស្រះទ្រង់ទ្រាយធំ ឬ សាងសង់សំណង់ថ្មីនានា ឬ ប្តូរទីក

ដែលអាចបង្កមហន្តរាយដល់ធនធានជលផលដោយគ្មានការសិក្សាវាយតម្លៃពីក្រសួងកសិ-
កម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

៧-ប្រើឧបករណ៍នេសាទស្បែកមុងគ្រប់ប្រភេទ សម្រាប់នេសាទជាលក្ខណៈសិប្ប-
កម្ម ឬ ឧស្សាហកម្ម ។

៨-សកម្មភាពដទៃទៀតនៅក្នុងដែននេសាទដែលបង្កអន្តរាយដល់ប្រភពធនធាន
ជលផល ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ២ ចំណុចទី ៤ និងចំណុចទី ៥ នៅពេលយប់
ត្រូវផ្ដន្ទាទោសក្រោមបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ នៃច្បាប់នេះ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ២ នៃមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដងឡើងទៅ
ត្រូវផ្ដន្ទាទោសក្រោមបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១០០.-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសក្រោមបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ២ ដែលត្រូវដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១)
ឆ្នាំ ទៅបី (៣) ឆ្នាំ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅហាសិប
លាន (៥០.០០០.០០០) រៀល វត្ថុតាងទាំងអស់ត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ឬ បំផ្លាញចោល
ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ១-ប្រើខ្សែចងគ្រប់ប្រភេទនិងមធ្យោបាយផ្សេងទៀតដែលបង្កលក្ខណៈឱ្យត្រីធ្វើល។
- ២-នេសាទដោយប្រើទំនប់រួមផ្សំដោយឧបករណ៍នេសាទគ្រប់ប្រភេទដែលបង្ក
មហន្តរាយដល់ធនធានជលផល ។
- ៣-នេសាទដោយលបណា ឬ វារីក្រៅតំបន់កំណត់ ។
- ៤-ផលិត ទិញ លក់ ដឹកជញ្ជូន រក្សាទុកឧបករណ៍ឆក់ ឬ ឧបករណ៍នេសាទស្បែក
មុងគ្រប់ប្រភេទ ។
- ៥-ដាំឈូកក្នុងឡូតីនេសាទ ។
- ៦-ដាក់សម្រាស់ ឬ មធ្យោបាយផ្សេងទៀតធ្វើឱ្យត្រី ឬ វារីសត្វកំ ។
- ៧-លក់ ដោះជួរ ជួល ធ្វើអំណោយ ប្រវាស់ បែងចែក ឬ ផ្ទេរកន្លែងនេសាទ
សហគមន៍ ។

2110

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ២ នៃមាត្រានេះចាប់ពីពីរ (២) ដងឡើងទៅ ត្រូវផ្តន្ទាទោសក្រោមបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១០១.-

ត្រូវផ្តន្ទាទោសក្រោមបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ៣ ដែលត្រូវដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ(១) ខែ ទៅមួយ (១) ឆ្នាំ ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពីមួយលាន (១.០០០.០០០) រៀល ទៅប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល វត្តតាងទាំងអស់អាចត្រូវរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ ឬ បំផ្លាញចោល ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តបទល្មើសណាមួយដូចខាងក្រោម :

- ១- កាប់បំផ្លាញផ្លូវលំដើមឈើព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ឬ គាស់រំលើង ប្រមូលគល់ឈើព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។
- ២- ពង្រីកផ្ទៃដីកសិកម្ម ឬ ប្រើប្រាស់ដីក្នុងបំណងផ្សេងៗក្រៅពីកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ ជលផលនៅក្នុងតំបន់លិចទឹកដែលត្រូវការពារ ។
- ៣- ពង្រីកផ្ទៃដីស្រែចំការ ឬ ស្រែអំបិលក្នុងដែននេសាទដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ។
- ៤- ស្ថាបនាផ្លូវសាធារណៈ ដាក់តាំងមូលដ្ឋានសំណង់ ឬ លំនៅដ្ឋានគ្រប់ប្រភេទ នៅក្នុងដែននេសាទ ។
- ៥- ដាំឈូកជាលក្ខណៈអាជីវកម្ម ឬ ពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់គ្រប់គ្រងជលផល ។
- ៦- ដឹកជញ្ជូនសម្រាស់ ។
- ៧- ផលិត ទិញ លក់ ដឹកជញ្ជូន រក្សាទុកឧបករណ៍នេសាទឈឺបយន្ត ឬ អ្ននអូស ទឹកសាប ។
- ៨- នេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្មក្នុងរដ្ឋបិទនេសាទ ។
- ៩- នេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារក្នុងកន្លែងអភិរក្សជលផល ។
- ១០- នេសាទដោយប្រើច្បូក សាង ស្ន ឬ ឧបករណ៍បាញ់ព្រួញដែលរួមផ្សំកែវច្នុះ ។
- ១១- នេសាទដោយមងបោះ មងកាំង ឬ មងពស់ថ្លាន់គ្រប់ប្រភេទ ។
- ១២- នេសាទដោយប្រើមង ឬ អ្ននគ្រប់ប្រភេទដែលមានក្រឡាតូចជាងមូលសង្កី- ម៉ែត្រកន្លះ (១,៥ ស.ម) ក្នុងដែននេសាទទឹកសាប ។

4

១៣-នេសាទដោយមងគ្រប់ប្រភេទដែលមានក្រឡាធំជាងដប់ប្រាំ (១៥) សង្កីមែត្រ ក្នុងដែននេសាទទឹកសាប ។

១៤-នេសាទដោយប្រើព្រួលគ្រប់ប្រភេទដែលមានចន្លោះពីត្រៀមមួយទៅត្រៀម មួយតូចជាងមួយសង្កីមែត្រកន្លះ(១,៥ ស.ម) ។

១៥-ទិញ លក់ កែច្នៃ ធ្វើសន្និធិ និងដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលផលផល ដែល បានមកពីការធ្វើនេសាទខុសច្បាប់ ឬ ដោយប្រើឧបករណ៍នេសាទខុសច្បាប់ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសផលផលថ្នាក់ទី ៣ ចំណុចទី ៨ ចំណុចទី ៩ ចំណុចទី ១០ ចំណុចទី ១១ ចំណុចទី ១២ និងចំណុចទី ១៣ នៅពេលយប់ត្រូវផ្ដន្ទាទោសក្រោមបទល្មើស ផលផលថ្នាក់ទី ២ នៃមាត្រា ៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

ជនណាប្រព្រឹត្តបទល្មើសផលផលថ្នាក់ទី ៣ ចាប់ពីពីរ (២) ដងឡើងទៅ ត្រូវផ្ដន្ទាទោស ក្រោមបទល្មើសផលផលថ្នាក់ទី ២ នៃមាត្រា ៩៩ នៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ១០២.-

សកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីអាជ្ញាធរដែនដី មន្ត្រីនគរបាល មន្ត្រី នៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទ ឬ មន្ត្រីអាជ្ញាធរផ្សេងទៀត ដើម្បីធ្វើអន្តរាគមន៍ផ្តល់ការអនុ- ញ្ញាតដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោលជួយដល់អាជីវកម្មផលផល និងធ្វើសកម្មភាពគ្រប់ បែបយ៉ាងជួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ឬ ធ្វើការគំរាមកំហែងដល់មន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផល ឬ រាំងស្ទះដល់ការបំពេញភារកិច្ច និងកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផល ត្រូវ ចាត់ទុកជាបទល្មើសដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ទៅបី (៣) ឆ្នាំ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅហាសិបលាន (៥០.០០០.០០០) រៀល ។

មាត្រា ១០៣.-

ចំពោះសកម្មភាពដូចខាងក្រោមដែលប្រព្រឹត្តឡើងដោយមន្ត្រីរដ្ឋបាលផលផល ត្រូវ ចាត់ទុកជាបទល្មើស និងត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពីមួយ (១) ឆ្នាំ ទៅបី (៣) ឆ្នាំ និង/ឬ ពិន័យជាប្រាក់ពីប្រាំលាន (៥.០០០.០០០) រៀល ទៅហាសិបលាន (៥០.០០០.០០០) រៀល :

- ១-ផ្តល់ការអនុញ្ញាតណាមួយដែលជួយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។
- ២-ចូលរួមទាំងស្រុង ឬ ដោយផ្នែក និងដោយផ្ទាល់ ឬ ដោយប្រយោល ក្នុង

សកម្មភាពណាមួយនៃអាជីវកម្មជលផលដែលផ្ទុយនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

៣-អនុគ្រោះ ចំពោះបទល្មើសជលផលថ្នាក់ទី ១ ។

៤-ប្រកបរបរអាជីវកម្មឡើយនៃសាទ ទោះធ្វើជាម្ចាស់ទាំងស្រុងក្តី ជាម្ចាស់ភាគហ៊ុន ក្តីក្នុងអំឡុងពេលស្ថិតនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌមន្ត្រីរាជការ ។

៥-មិនបានរាយការណ៍ ឬ មិនបានដាក់ពាក្យបណ្តឹងចំពោះបទល្មើសជលផល ថ្នាក់ទី ១ ដែលបានកើតក្នុងរង្វង់សមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនទាន់ពេលវេលា ។

៦-ធ្វេសប្រហែសដោយចេតនាក្នុងការបំពេញភារកិច្ច ឬ ផ្តល់ព័ត៌មាននូវរបាយការណ៍ក្លែងបន្លំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលជាមូលហេតុបង្កឱ្យកើតមានបទល្មើសជលផល ថ្នាក់ទី ១ ។

មាត្រា ១០៤.-

ជនណាដែលប្រព្រឹត្តអំពើក្លែងបន្លំគ្រប់ប្រភេទដែលទាក់ទងនឹងវិស័យជលផលត្រូវផ្តន្ទាទោសតាមច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

ជំពូកទី ១៦

ការអនុវត្តសាលក្រមបត្យាភារ

មាត្រា ១០៥.-

ការអនុវត្តសាលក្រម ឬ សាលដីកាស្ថាពរនៃបទល្មើសជលផល ជាភារកិច្ចរបស់រដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ច លើកលែងតែទោសដាក់ពន្ធនាគារ ។

មាត្រា ១០៦.-

រាល់សម្រង់សាលក្រម ឬ សាលដីកានៃបទល្មើសជលផល ត្រូវចម្លងមួយច្បាប់ជូនរដ្ឋបាលជលផលមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា ១០៧.-

បន្ទាប់ពីសាលក្រម ឬ សាលដីកាចូលជាស្ថាពរ វត្តមានដែលតុលាការសម្រេចវិបដ្ឋស ជាសម្បត្តិរដ្ឋ ឬ បំផ្លាញចោល ត្រូវចាត់ចែងតាមនីតិវិធីដោយរដ្ឋបាលជលផល ។

ជំពូកទី ១៧

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ១០៨._

បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា ១០៩._

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៦

ពល.០៦០៥.២៤៧ ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ

សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខា ប្រមាញ់និងនេសាទ

ហត្ថលេខា

ច័ន្ទ សារុន

លេខ: ២៧៧ ច.ល

អនុប្រធានប្រតិភូ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៦

អគ្គនាយកដ្ឋានការងារសីធាន

ឧបសម្ព័ន្ធ

កន្លែងនេសាទបង្ក្រាប : សំដៅដល់ផ្នែកមួយនៃដែននេសាទទឹកសាបដែលមិនមែនជាឡូត៍នេសាទ កន្លែងអភិរក្សជលផល នាទីព្រៃលិចទឹក កន្លែងនេសាទគ្រួសារ ឬទំនាបលិចទឹកក្នុងរដូវដំឡើង។ កន្លែងនេសាទបម្រុងមិនត្រូវបានធ្វើការចាត់ថ្នាក់ជាតំបន់គ្រប់គ្រងជលផលជាក់លាក់ឡើយ ហើយត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនេសាទបានតែការនេសាទ ២ប្រភេទ គឺការនេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងការនេសាទជាលក្ខណៈសិប្បកម្ម ។ កន្លែងនេសាទបម្រុងមានជាអាទិ៍ ទន្លេ ស្ទឹង ព្រែក បឹង អាងធម្មជាតិ ឬ ត្រពាំង ។ល។

កន្លែងនេសាទសហគមន៍ : សំដៅដល់ដែននេសាទរបស់រដ្ឋដែលបានប្រគល់ជូនសហគមន៍ក្រោម កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងនាយខណ្ឌរដ្ឋបាលជលផលជាមួយសហគមន៍ ឬ ក្រុមប្រជាពលរដ្ឋរស់នៅក្នុង ឬ ក្បែរដែននេសាទដែលពឹងផ្អែកលើការធ្វើនេសាទសម្រាប់ការចិញ្ចឹមជីវិត និងការប្រើប្រាស់ជាប្រពៃណី ហើយដែលធ្វើការគ្រប់គ្រង ឬ ប្រើប្រាស់កន្លែងនេសាទនោះប្រកបដោយនិរន្តរភាព ។

កន្លែងអភិរក្សជលផល : សំដៅដល់ចំណាត់ថ្នាក់នៃដែននេសាទទឹកសាប ឬ សមុទ្រ ហើយត្រូវបានកំណត់ភូមិសាស្ត្រជាក់លាក់សម្រាប់រ៉ាំរ៉ៃសត្វ ឬ រុក្ខជាតិជ្រកពូនពង កូន រីកធំធាត់ ឬ រីកលូតលាស់ ។ កន្លែងអភិរក្សជលផលជាថ្នាលពូជ និងជាតំបន់ការពារធនធានជលផលដែលពុំអាចអនុញ្ញាតឱ្យប្រព្រឹត្តសកម្មភាពដែលនាំឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ធនធានជលផលបានឡើយ ក្រៅពីការស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រជលផលស្របតាមគោលការណ៍ដីគ្រឹមត្រូវ ។

ការកែច្នៃតាមខ្លួន

ខ្លោយសិប្បកម្ម : សំដៅដល់ការកែច្នៃទ្រង់ទ្រាយមធ្យមជាលក្ខណៈបាតុកម្មដែលមានផល ផលិតផលជលផលចាប់ពីមួយ (១) តោនឡើងទៅ ក្នុងមួយ

✱

(១)ឆ្នាំ ហើយប្រើកម្លាំងពលកម្មច្រើននាក់ដោយពុំមានការបែងចែក ក្រុមពលកម្មដាច់ដោយឡែកច្បាស់លាស់ទេ ។

ការកែច្នៃតាមទ្រង់

ទ្រាយខ្ពស់ស្រាវហកម្ម : សំដៅដល់ការកែច្នៃទ្រង់ទ្រាយធំដែលប្រើកម្លាំងពលកម្មច្រើន ក្រុម ដាច់ដោយឡែកពីគ្នាទៅតាមខ្សែបណ្តាញផលិតកម្មផ្សេងៗគ្នា ។

ការដឹកជញ្ជូនផល

ផលិតផលជលផល

ជាន់កូនពោះពាណិជ្ជកម្ម : សំដៅដល់ការដឹកជញ្ជូនផល ផលិតផលជលផល :

ក) នៅក្នុងប្រទេស :

- ក្នុងរយៈពេលបើកនេសាទនូវផលជលផលទឹកសាបរស់ ឬស្រស់ លើសពីពីររយ (២០០) គីឡូក្រាម ឬ ផលិតផលជលផលលើស ពីហុកសិប (៦០) គីឡូក្រាម

- ក្នុងរយៈពេលបិទនេសាទនូវផលជលផលទឹកសាបរស់ ឬ ស្រស់ លើសពីហុកសិប (៦០) គីឡូក្រាម ឬ ផលិតផលជលផលលើស ពីម្ភៃ (២០) គីឡូក្រាម

- ផលជលផលសមុទ្ររស់ឬស្រស់លើសពីពីររយ(២០០)គីឡូក្រាម ឬផលិតផលជលផលលើសពីហុកសិប(៦០)គីឡូក្រាម ។

ខ) ដើម្បីនាំចេញ :

- គ្រប់ការនាំចេញផលជលផលរស់ ឬ ស្រស់ទោះបីមានណាតិចក្តី និងសំដៅដល់ផលិតផលជលផលលើសពីដប់ (១០) គីឡូក្រាម ។

គ) ដើម្បីនាំចូល :

- គ្រប់ការនាំចូលផលជលផលរស់ ឬ ស្រស់ ទោះបីមានណាតិចក្តី និងសំដៅដល់ផលិតផលជលផលលើសពីដប់ (១០) គីឡូក្រាម ។

ការបង្កកំណើត

: សំដៅដល់ការរលាយចូលគ្នានៃការម៉ែតញីនិងការម៉ែតឈ្មោលបង្កើត បានជាស៊ីក្លូតមួយ ។

4

ការពិនិត្យអន្តរការណ៍ : សំដៅដល់ការពិនិត្យដោយរដ្ឋបាលជលផលហើយអាចធ្វើបានតែ ក្នុងករណីជនល្មើសបានយល់ព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យស្របតាមទោសប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៧ នៃច្បាប់នេះដោយមិនឆ្លងកាត់ ស្ថាប័នតុលាការ ។

ការនេសាទ : សំដៅដល់ការប៉ុនបិង ការស្រាវជ្រាវ ការធ្វើសកម្មភាពដោយប្រើ មធ្យោបាយនានា ដើម្បីទាក់ទាញ ចាប់ ដាក់អន្ទាក់ ធ្វើឱ្យរបួសធ្វើឱ្យ ដីដើ សម្លាប់ និងប្រមូលយកវិសត្វពីក្នុងដែននេសាទ ។

ការនេសាទជា លក្ខណៈគ្រួសារ : សំដៅដល់ការនេសាទទ្រង់ទ្រាយតូចដែលប្រើប្រាស់ឧបករណ៍មាន លក្ខណៈទោល ។
 ការនេសាទជាលក្ខណៈគ្រួសារក៏ជាការនេសាទដែលមានលក្ខណៈ ជាប្រពៃណីហើយជាទូទៅពុំមែនសម្រាប់គោលបំណងធ្វើពាណិជ្ជ- កម្មទេ ។

ការនេសាទជា លក្ខណៈសិប្បកម្ម : សំដៅដល់ការនេសាទទ្រង់ទ្រាយមធ្យមប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេសាទ មានលក្ខណៈទោល ឬ ឧបករណ៍នេសាទមានលក្ខណៈជាបរិក្ខារ ហើយធ្វើសកម្មភាពនេសាទដោយកម្លាំងពលកម្មម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់ ។
 ក៏ប៉ុន្តែក្នុងការធ្វើនេសាទដោយកម្លាំងពលកម្មច្រើននាក់ ក៏ដោយ ក៏ សកម្មភាពនោះមិនអាចបែងចែកក្រុមដោយឡែកពីគ្នាច្បាស់លាស់ ឡើយហើយថែមទាំងអនុវត្តសកម្មភាពក្នុងពេលព្រមគ្នា ។

ការនេសាទជាលក្ខណៈ ឧស្សាហកម្ម : សំដៅដល់ការនេសាទទ្រង់ទ្រាយធំដែលប្រើប្រាស់ឧបករណ៍នេសាទ មានលក្ខណៈជាបរិក្ខារហើយធ្វើសកម្មភាពនេសាទដោយប្រើប្រាស់ កម្លាំងពលកម្មតាមក្រុមដាច់ដោយឡែកពីគ្នាហើយក្រុមនីមួយៗអាច ប្រើពេលវេលាពលកម្មខុសគ្នា ។

កែច្នៃផលនេសាទ : សំដៅដល់ការដាក់បញ្ចូលផលនេសាទទៅក្នុងដំណើរការឧស្សាហកម្ម ឬ ផលិតកម្មទ្រង់ទ្រាយតូច ឬ ធំ ក្នុងគោលបំណងប្រែក្លាយលក្ខណៈដើមរបស់វា ឬ រក្សាទុកវាជាដើមដោយពុំរាប់បញ្ចូលនូវការកែច្នៃផលនេសាទទាំងឡាយដោយរោងចក្រតូចតូច ធំ មធ្យម សិប្បកម្ម ដែលបានធ្វើការវេចខ្ចប់ច្រកចូលក្នុងកំប៉ុង ឬ កែវ ដបបិទជិត ឬ មានសំបកវេចខ្ចប់បិទជិតដែលការពារបាននូវការចម្លងមេរោគផ្សេងៗ ។

ជម្រក : សំដៅដល់ទីកន្លែងសម្រាប់ជ្រកមួយដងមួយកាល ឬ អចិន្ត្រៃយ៍របស់មច្ឆជាតិ និងវារីសត្វ ទោះបីតំបន់ទឹកសាប ឬ សមុទ្រ ។ ទីជម្រកទាំងនោះរួមមាន : កន្លែងអភិរក្សផលផល អន្លង់ជ្រៅៗ តំបន់ព្រៃលិចទឹក តំបន់ផ្កាថ្ម តំបន់ស្មៅសមុទ្រ បឹងទន្លេសាប ស្រះ ឬ អន្លង់ជ្រៅៗ នៅតាមវត្ត តំបន់ការពារធម្មជាតិ និងកន្លែងអភិរក្សក្នុងកន្លែងនេសាទសហគមន៍ ។

ជលជល : សំដៅដល់ឯកតានៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីធម្មជាតិ ឬ សិប្បនិម្មិត ក្រោមទម្រង់ជាដីលិចទឹកដែលគ្របដណ្តប់ទៅដោយទឹកអចិន្ត្រៃយ៍ ឬ ជំឿង ឬ ទឹកជោរ នាច និងរុក្ខជាតិចម្រុះលិចទឹកព្រមទាំងធនធានជីវសាស្ត្រដូចជាវារីសត្វរួមទាំងផ្កាថ្ម វារីរុក្ខជាតិដែលបង្កកំណើតនៅក្នុងទឹក ។

ជលយាន : សំដៅដល់ឧបករណ៍អណ្តែតទឹកដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ផ្ទុក ឬ ជាមធ្យោបាយ មានជាអាទិ៍ ទូក កាណូត កប៉ាល់ សំពៅ សំប៉ាន ឬ ក្បូន ។

គំរូនៃផលផល : សំដៅដល់កន្លែងដែលមានថ្នាំរក្សាទុកនៅទន្លេមេគង្គ លើកាំបីពីខេត្តក្រចេះទៅព្រំប្រទល់ប្រទេសឡាវដែលមានអន្លង់ជ្រៅៗដែលបិទជិតចរន្តទឹកឱ្យឈ្ងិន រួមទាំងរុក្ខជាតិលិចទឹក ដូចជាព្រៃអណ្តែងជាដើមដែលជាជម្រក និងជាកន្លែងពងកូននៃមេត្រីពូជ ។

✱

ទំនាបលិចទឹកនេសាទ

រដ្ឋធម្មនុញ្ញ : សំដៅដល់ដីទំនាបទទួលរបបទឹកទន្លេមេគង្គដែលមិនមែនជាទីតាំង ឡូត៍នេសាទ ព្រៃលិចទឹក កន្លែងអភិរក្សជលផល កន្លែងនេសាទគ្រួសារ និងកន្លែងនេសាទបម្រុង រួមមាន វាលទំនាប វាលស្មៅ វាលស្រែចំការ និងដីដែលទឹកទន្លេមេគង្គឡើងដល់ ហើយដែលជាទីវាលទំនាបដីសំខាន់សម្រាប់មធ្យជាតិធ្វើចរាចរណ៍រកកន្លែងពងកូននិងស្វែងរកចំណីនៅក្នុងរដូវបិទនេសាទ ។

ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋនេសាទ

ក្នុងរដ្ឋនេសាទ : សំដៅដល់ទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈនិងឯកជនរបស់រដ្ឋនៅក្នុងដែននេសាទ ដូចជា ការិយាល័យ ស្នាក់ការ មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ ដឹកជញ្ជូន និងប្រើប្រាស់របស់មន្ត្រីរដ្ឋបាលជលផលសម្រាប់អនុវត្តច្បាប់បង្គោល ឬ ពោងព្រំប្រទល់តំបន់គ្រប់គ្រងជលផលជាដើម ។

ធនធានជលផល : សំដៅដល់អត្ថន័យដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤នៃច្បាប់នេះហើយដែលកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ ។

នាទីព្រៃលិចទឹក

និងព្រៃកោងកាង : សំដៅដល់ផ្ទៃដីលិចទឹកដោយរបបទឹកទន្លេមេគង្គ ឬ ដីលិចទឹកដោយរបបទឹកជោរ នាច របស់សមុទ្រដែលគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃលិចទឹកនិងព្រៃកោងកាង ។ នាទីព្រៃលិចទឹកនិងព្រៃកោងកាងរាប់បញ្ចូលទាំងតំបន់លិចទឹកដែលត្រូវការពារ ។

នាវានេសាទ : សំដៅដល់ជលយានគ្រប់ប្រភេទដែលគេបំពាក់ឧបករណ៍នេសាទសម្រាប់នេសាទ ។

ផលនេសាទកែច្នៃ : សំដៅដល់ផលនេសាទដែលបានឆ្លងកាត់ការកែច្នៃរួចហើយ ។

4

ផល ផលិតផល

ជលផល

: សំដៅដល់ផលដែលគេរុករក និងប្រមូលយកវាពីធម្មជាតិ មានវារីសត្វ និងវារីរុក្ខជាតិ ដូចជាមច្ឆជាតិ ផ្កាថ្ម សារាយជាដើម ដែលអាចហៅបានថាជាផលជលផល ។ ពេលដែលគេយកផលរុករកប្រមូលយកបានពីធម្មជាតិទៅកែច្នៃ គេនឹងទទួលបានផលិតផលកែច្នៃផលជលផល(ផលិតផលជលផល)ដែលមានជាអាទិ៍ផលនេសាទកែច្នៃ(ប្រហុក ផ្អក ត្រីឆ្អើរ ត្រីងៀត បង្ហាប្រៀម ។ល។) ឬ សារាយប្រៀមជាដើម ។ ផលិតផលកែច្នៃផលជលផលទាំងនេះពុំបានរាប់បញ្ចូលនូវផលិតផលទាំងឡាយណាដោយរោងចក្រធុនតូច ធំ មធ្យម សិប្បកម្មដែលបានធ្វើការវេចខ្ចប់ច្រកចូលក្នុងកំប៉ុង ឬ កែវ ដបបិទជិត ឬ មានសំបកវេចខ្ចប់បិទជិតដែលការពារបាននូវការចម្លងមេរោគផ្សេងៗ ។

ផែត្រី

: សំដៅដល់ស្តង់ត្រី ឬ យឿត្រីជាដៃបណ្តែតនៅជាប់មាត់ទឹក ឬ ជាស្តង់នៅលើគោក ដែលជាកន្លែងប្រមូល ធ្វើសន្និធិ ចែកចាយធ្វើពាណិជ្ជកម្មផល ផលិតផលជលផល ។

ត្រួតវិចារីក និង

ត្រួតគោកគោ

: សំដៅដល់ឯកតានៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីធម្មជាតិ ឬ សិប្បនិម្មិតក្រោមទម្រង់ជាដីលិចទឹក ដែលគ្របដណ្តប់ដោយរុក្ខជាតិចម្រុះ ទោះបីដុះដោយធម្មជាតិក្តី ឬ ដោយដាំក្តី រួមទាំងធនធានធម្មជាតិដទៃស្ថិតនៅក្នុងនោះ ដែលមានគោលបំណងប្រើប្រាស់សំខាន់ គឺជាជម្រកពង កូនរបស់ត្រី និងវារីសត្វទាំងអស់។ពុំត្រូវចាត់ទុកជាព្រៃលិចទឹកនិងព្រៃកោងកាង រួមមាន ដំណាំកសិកម្ម ឬ ដំណាំឧស្សាហកម្មនិងផែនព្រៃបម្រុងទុកអចិន្ត្រៃយ៍ ។

វារីរុក្ខជាតិ

: សំដៅដល់រុក្ខជាតិទឹកតូចៗដែលកកើត ឬ ដុះ និងរីកលូតលាស់នៅក្នុងទឹក ព្រមទាំងហ្ន៊ីតូប្លង់តុងដោយប្រភេទខ្លះកកើត និងរីកលូតលាស់នៅស្រទាប់បាត ប្រភេទខ្លះដុះនិងរីកលូតលាស់បណ្តែតទឹក

✱

ប្រភេទខ្លះកើត ឬដុះនៅស្រទាប់បាត និងរីកលូតលាស់ស្លឹកដើម
ទង មែកនៅលើទឹកហើយប្រភេទខ្លះទៀតអាចរស់នៅលើគោកបាន
មួយរយៈពេលដែលទឹកនឹងរឹងហួតអស់ ។

វារីវប្បកម្ម : សំដៅដល់ការក្លាស់ ការបង្កាត់ ការចិញ្ចឹម ការបំប៉នពងត្រី កូនត្រី
ត្រី ឬ វារីសត្វ ឬ ការដាំ ការបណ្តុះពូជវារីរុក្ខជាតិក្នុងគោលបំណង
ធ្វើឱ្យកើនចំនួនឱ្យរីកលូតលាស់ ឬរីកធំធេងវារីសត្វ ឬ វារីរុក្ខជាតិ ។

វារីសត្វ : សំដៅដល់ពូកសត្វបង្កកំណើតក្នុងទឹក មានជាអាទិ៍ មច្ឆជាតិ សិប្បីសត្វ
ថលជលិកសត្វ បាណកសត្វ ឧរង្គសត្វ ថនិកសត្វ សត្វឥតឆ្អឹងកង
ផ្សេងទៀតព្រមទាំងពង កូនរបស់វា ដែលរស់នៅជាសំខាន់ក្នុង
ទឹក ។ ប្រភេទវារីសត្វត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

វារីសត្វគ្មានជីវិត : សំដៅដល់សំណាកវារីសត្វ ឬ វារីសត្វដែលស្លាប់ ទោះជានៅខ្លួន
ទាំងមូល សរីរាង្គក្នុង សរីរាង្គក្រៅ បំណែកឆ្អឹងឬផលិតផលកែច្នៃ
ក៏រាប់បញ្ចូលជាធនធានផលផល ។

សត្វបង្កកំណើតក្នុងទឹក : សំដៅដល់សត្វដែលត្រូវការលក្ខខណ្ឌចាំបាច់ក្នុងការបង្កកំណើតក្នុង
ទឹក រស់នៅអាស្រ័យដោយទឹក នៅក្នុងទឹក ឬ នៅក្បែរទឹក ជាមីសា
សី តិណាសី ឬ សព្វាសី ដែលភាគច្រើនចិញ្ចឹមជីវិតដោយចំណីជា
សត្វទឹក ឬ រុក្ខជាតិទឹក ។

សន្តិធិ : សំដៅដល់ការរក្សាទុកមួយរយៈពេល ផលិតផលផលផលនៅក្នុង
ទីតាំងណាមួយក្នុងគោលបំណងលក់ផល ផលិតផលផលផលនោះ
ឱ្យបានទទួលតម្លៃលើសហើយក៏ដើម្បីជៀសវាងការភាន់ច្រឡំរវាង
ផលរក្សាទុក និងផលដែលចាប់យកពីធម្មជាតិនៅក្នុងរដូវបិទនេសាទ។

សម្រាស់ : សំដៅដល់គល់ ដើម ឬ មែកឈើ និងវត្ថុផ្សេងៗដែលអ្នកនេសាទ
យកទៅដាក់នៅក្នុងដែននេសាទទៅតាមទំហំផ្សេងៗដើម្បីបង្កើត

✍

ជាជម្រកទាក់ទាញត្រីឱ្យប្រមូលផ្តុំនៅមួយកន្លែងរហូតដល់ពេល
វេលាមួយសមស្របទើបគេធ្វើនេសាទដោយប្រើឧបករណ៍នេសាទ
ហ៊ុមព័ទ្ធចាប់យកត្រី ។

សាយភេស : សំដៅដល់អនុសញ្ញាស្តីពីពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិលើប្រភេទសត្វ និង
រុក្ខជាតិព្រៃដែលកំពុងរងគ្រោះថ្នាក់។

ឡូត៍នេសាទ : សំដៅដល់ចំណាត់ថ្នាក់នៃដែននេសាទទឹកសាបដែលផ្តល់នូវផល
នេសាទហើយត្រូវបានកំណត់ភូមិសាស្ត្រជាក់លាក់ដែលមានប្រព័ន្ធ
បឹង ព្រែក ព្រៃលិចទឹក ធនធានជលផល និងជីវចម្រុះ ដែលកំណត់
នូវការកកើត និងរីកចម្រើនរបស់មច្ឆជាតិ រាវីសត្វនិងរាវីរុក្ខជាតិហើយ
និងត្រូវបានកំណត់នូវទីតាំង និងពេលវេលាអាជីវកម្មជាក់លាក់ដោយ
មិនជះឥទ្ធិពលដល់ទីតាំងដទៃទៀត ។

**អនុផលព្រៃលិចទឹក
និងព្រៃកោងកាង :** សំដៅដល់ផលនៃរុក្ខជាតិមិនមែនឈើព្រៃលិចទឹកនិងព្រៃកោងកាង
ដែលផ្តល់ដោយព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។ អនុផលព្រៃលិច
ទឹក និងព្រៃកោងកាង នឹងកំណត់ជាក់លាក់ដោយប្រកាសរបស់រុ
មន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

អង្គចម្រៀប : សំដៅដល់រណ្តៅ ឬ អង្គដែលមានជម្រៅជ្រៅ ភាគច្រើនស្ថិតនៅ
ទន្លេមេគង្គលើ ដែលជាជម្រកចាំបាច់សម្រាប់ត្រីមេពូជជ្រក ពូននិង
ពង កូន បន្តពូជ ។

ឧបករណ៍គង : សំដៅដល់ឧបករណ៍នេសាទប្រើចរន្តអគ្គីសនី ឬ ឧបករណ៍បំបែក
ចរន្តពីភ្លើងអាគុយទៅចរន្តអគ្គីសនី ។

ឧបករណ៍នេសាទ : សំដៅដល់បរិក្ខារ ឬ វត្ថុដែលអាចប្រើប្រាស់ក្នុងសកម្មភាពប្រមូលយក
រាវីសត្វមានជាអាទិ៍ មង អូន សន្ទូច លប អន្ទាក់ ពូ ខ្សែ កំសួលពោង
ផ្តល់ ឈើ ឬស្សី ម៉ាស៊ីន ភ្លើង ទុយ ឬ សារធាតុគីមី ។

✱

ឧបករណ៍នេសាទ

គ្រួសារ

: សំដៅដល់ឧបករណ៍នេសាទដែលគេប្រើប្រាស់សម្រាប់ការនេសាទ ជាលក្ខណៈគ្រួសារ ។ ឧបករណ៍នេសាទគ្រួសារត្រូវបានបែងចែក ជាចំណាត់ថ្នាក់នេសាទសិប្បកម្ម ដោយលក្ខណៈសំគាល់តាមទ្រង់ ទ្រាយ ទំហំ ចំនួន និងប្រភេទរបស់ឧបករណ៍នោះ ។ ឧបករណ៍នេសាទគ្រួសារនឹងកំណត់ជាក់លាក់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

ឧបករណ៍នេសាទ

សិប្បកម្ម

: សំដៅដល់ឧបករណ៍នេសាទដែលគេប្រើប្រាស់សម្រាប់ការនេសាទ ជាលក្ខណៈសិប្បកម្ម ។ ចំពោះឧបករណ៍នេសាទមានលក្ខណៈទោល លក្ខណៈសម្គាល់របស់វាយោលទៅតាមទ្រង់ទ្រាយ ទំហំ ប្រភេទនិង ចំនួននៃឧបករណ៍នោះ ។ ឧបករណ៍នេសាទសិប្បកម្មនឹងកំណត់ជាក់ លាក់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ។

ឧបករណ៍នេសាទ

ហាមឃាត់

: សំដៅដល់ឧបករណ៍នេសាទដែលបំផ្លិចបំផ្លាញជាខ្លាំង ដល់ប្រភព ធនធានជលផល ដែលមានជាអាទិ៍ ឧបករណ៍ដាក់សារធាតុពុលគ្រឿង ផ្ទុះ ឧបករណ៍ចូមពង្រឹង ច្យូក រួមផ្សំកែវឆ្មុះ មុងអូនក្រឡាតូចជាង មួយសង្កីម៉ែត្រកន្លះ(១,៥ស.ម)ឧបករណ៍នេសាទស្បែកមុងអូនអូស តូច និងអូនហ៊ុមរួមផ្សំភ្លើងជាដើម ។

ឧបករណ៍នេសាទ

ឧស្សាហកម្ម

: សំដៅដល់ឧបករណ៍នេសាទដែលគេប្រើប្រាស់សម្រាប់ការនេសាទ ជាលក្ខណៈឧស្សាហកម្ម ។ ឧបករណ៍នេសាទឧស្សាហកម្មនឹងកំណត់ ជាក់លាក់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ។

✍